ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO "SVETI ROK" VIROVITIČKO - PODRAVSKE ŽUPANIJE

Djelatnost

za prevenciju i izvanbolnično liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

Godišnjak za 2022. godinu

Izradio:

Siniša Brlas

PROFESOR PSIHOLOGIJE

SADRŽAJ

		Stranica
1.	Statistički podaci o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja (selektivna i indicirana prevencija ovisnosti)	3
2.	Stručni tim Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja	12
3.	Preventivne aktivnosti unutar univerzalne prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja: predavanja, tribine i radionice	13
4.	Suradnja, projekti i programi, javnozdravstveno djelovanje, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti	20
5.	Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima	44
6.	Medijska promocija i praćenje	53
7.	Zaključno i ukratko o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja	56

1. Statistički podaci o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja (selektivna i indicirana prevencija ovisnosti)

Tablica 1. **Ukupan broj ovisnika** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti do konca pojedine godine (prirast novopridošlih klijenata, kumulativni podaci)

Do konca	Ukupan broj ovisnika	Marihuana, sintetski kanabinoidi	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2005.	92	36	24	14	0	18
2006.	123	46	28	28	3	18
2007.	154	63	34	30	9	18
2008.	190	72	39	46	15	18
2009.	245	74	42	90	17	22
2010.	302	86	50	124	18	24
2011.	348	92	55	149	19	33
2012.	381	100	59	165	19	38
2013.	429	109	62	197	19	42
2014.	491	123	67	225	21	55
2015.	528	127	69	243	22	67
2016.	566	142	72	257	22	73
2017.	591	147	76	270	22	76
2018.	625	161	77	286	22	79
2019.	657	173	78	300	22	84
2020.	686	184	81	304	23	94
2021.	707	190	83	314	24	96
2022.	726	196	83	322	26	99

Tablica 2. **Ukupan broj klijenata** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (po godinama)

Godina	Broj klijenata
2007.	145
2008.	122
2009.	147
2010.	135
2011.	128
2012.	112
2013.	135
2014.	186
2015.	155
2016.	159
2017.	126
2018.	142
2019.	141
2020.	126
2021.	111
2022.	118

Tablica 3. **Trend kretanja broja ovisnika** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (prirast u odnosu na prethodnu godinu, postoci)

Razdoblje	Ukupan broj ovisnika	Marihuana, sintetski kanabinoidi	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2005.-2006.	+33,7 %	+27,8 %	+16,7 %	+100 %	prva tri korisnika u 2006.	18 korisnika do 2005.
2006.-2007.	+25,2 %	+40 %	+21,4 %	+7,1 %	+200 %	nema novih
2007.-2008.	+23,4 %	+14,3 %	+14,7 %	+53,3 %	+66,7 %	nema novih
2008.-2009.	+28,9 %	+2,8 %	+7,7 %	+95,7 %	+13,3 %	+22,2 %
2009.-2010.	+ 23,3 %	+16,2 %	+19 %	+37,8 %	+5,9 %	+9,1 %
2010.-2011.	+15,2 %	+7 %	+10 %	+20,2 %	+5,6 %	+37,5 %
2011.-2012.	+9,5 %	+8,7 %	+7,3 %	+10,7 %	nema novih	+15,2 %
2012.-2013.	+12,6 %	+9 %	+5,1 %	+19,4 %	nema novih	+10,5 %
2013.-2014.	+14,5 %	+12,8 %	+8,1 %	+14,2 %	+10,5 %	+31 %
2014.-2015.	+7,5%	+3,3%	+3%	+8%	+4,8%	+21,8%
2015.-2016.	+7,2%	+11,8%	+4,3%	+5,8%	nema novih	+9%
2016.-2017.	+4,4%	+3,5%	+5,6%	+5,1%	nema novih	+4,1%
2017.-2018.	+5,8%	+9,5%	+1,3%	+5,9%	nema novih	+3,9%
2018.-2019.	+5,1%	+7,5%	+1,3%	+4,9%	nema novih	+6,3%
2019.-2020.	+4,4%	+6,4%	+3,8%	+1,3%	+4,5%	+11,9%
2020.-2021.	+3,1%	+3,3%	+2,5%	+3,3%	+4,3%	+2,1%
2021.-2022.	+2,7%	+3,2%	nema novih	+2,5%	+8,3%	+3,1%

Tablica 4. **Skupni podaci o ovisnicima i konzumentima droga** koji su bili korisnici usluga Djelatnosti tijekom godine (prema sredstvima ovisnosti)

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	2/2	2/2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19-22	0	0	1/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23-26	0	0	1/0	1/0	0	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	1/0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	0	0
31-40	0	0	2/1	0	0	0	0	0	1/0	0	2/2	2/0	3/0	2/0
41 i više	1/0	0	2/1	0	1/1	0	1/0	0	0	0	17/5	2/1	13/0	1/0
UKUPNO	**1**	**0**	**9**	3	1	1	**1**	**0**	**1**	0	**20**	**4**	**16**	**3**
NOVOPRIDOŠLIH	0	0	4	2	1	1	0	0	0	0	7	1	0	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	49	11	60
OSTALIH KORISNIKA	26	32	58
Ukupno	75	43	118

Tablica 5. Podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti u Virovitici tijekom godine (prema sredstvima ovisnosti)

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	2/2	2/2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19-22	0	0	1/0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23-26	0	0	1/0	1/0	0	1/1	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	1/0	0	0	0	0	0	0	0	1/0	0	0	0
31-40	0	0	2/1	0	0	0	0	0	1/0	0	2/2	2/0	3/0	2/0
41 i više	1/0	0	2/1	0	1/1	0	1/0	0	0	0	15/4	2/1	13/0	1/0
UKUPNO	**1**	**0**	**9**	3	1	1	**1**	**0**	**1**	0	**18**	**4**	**16**	**3**
NOVOPRIDOŠLIH	0	0	4	2	1	1	0	0	0	0	6	1	0	0

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	47	11	58
OSTALIH KORISNIKA	25	31	56
Ukupno	72	42	114

Tablica 6. Podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djelatnosti u Slatini tijekom godine (prema sredstvima ovisnosti)

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19-22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23-26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2/1	0	0	0
UKUPNO	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**
NOVOPRIDOŠLIH	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	2	0	2
OSTALIH KORISNIKA	1	1	2
Ukupno	3	1	4

Legenda za sve tablice:
THC – tetrahidrokanabinol (marihuana, hašiš)
COC/KOK – kokain
BZO – benzodiazepini (pojedini lijekovi)
AMP – amfetamini (speed i sl.)
MDMA – metamfetamini (ecstasy)
LSD/HAL – halucinogene droge
MTD - metadon
BUP – buprenorfin
MZ – mentalno zdravlje

Tablica 7. **Nove sudske mjere** u Djelatnosti (**skupno**)

2006.	Izrečene			Provođene		
	11			11		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	11		0	11	
2007.	Izrečene			Provođene		
	30			17		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	7	23		2	15	
2008.	Izrečene			Provođene		
	29			10		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	21	8		6	4	
2009.	Izrečene			Provođene		
	84			13		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	81	3		10	3	
2010.	Izrečene			Provođene		
	66			15		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	62	4		11	4	
2011.	Izrečene			Provođene		
	77			27		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	76	1		26	1	
2012.	Izrečene			Provođene		
	83			32		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	78	3	2	27	3	2
2013.	Izrečene			Provođene		
	76			37		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	72	3	1	34	3	0
2014.	Izrečene			Provođene		
	51			34		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	51	0	0	34	0	0
2015.	Izrečene			Provođene		
	53			36		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	52	1	0	35	1	0
2016.	Izrečene			Provođene		
	36			28		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	36	0	0	28	0	0
2017.	Izrečene			Provođene		
	35			26		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	34	1	0	25	1	0
2018.	Izrečene			Provođene		
	43			34		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	41	2	0	33	1	0

2019.	Izrečene			Provođene		
	23			20		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	21	2	0	18	2	0
2020.	Izrečene			Provođene		
	25			19		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	24	1	0	18	1	0
2021.	Izrečene			Provođene		
	15			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	15	0	0	11	0	0
2022.	Izrečene			Provođene		
	15			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	15	0	0	11	0	0

Tablica 8. Nove sudske mjere (upućeni iz sudova u Virovitici)

2006.	Izrečene			Provođene		
	10			10		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	10		0	10	
2007.	Izrečene			Provođene		
	18			13		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	0	18		0	13	
2008.	Izrečene			Provođene		
	11			3		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	9	2		2	1	
2009.	Izrečene			Provođene		
	74			9		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	71	3		6	3	
2010.	Izrečene			Provođene		
	52			12		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	48	4		8	4	
2011.	Izrečene			Provođene		
	66			18		
	Alkohol	Droge		Alkohol	Droge	
	65	1		17	1	
2012.	Izrečene			Provođene		
	62			20		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	57	3	2	15	3	2
2013.	Izrečene			Provođene		
	55			22		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	52	2	1	20	2	0
2014.	Izrečene			Provođene		
	34			23		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	34	0	0	23	0	0

2015.	Izrečene			Provođene		
	35			23		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	35	0	0	23	0	0
2016.	Izrečene			Provođene		
	25			22		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	25	0	0	22	0	0
2017.	Izrečene			Provođene		
	28			21		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	27	1	0	20	1	0
2018.	Izrečene			Provođene		
	40			31		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	38	2	0	30	1	0
2019.	Izrečene			Provođene		
	10			9		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	8	2	0	7	2	0
2020.	Izrečene			Provođene		
	11			8		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	11	0	0	8	0	0
2021.	Izrečene			Provođene		
	12			8		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	12	0	0	8	0	0
2022.	Izrečene			Provođene		
	14			10		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	14	0	0	10	0	0

Tablica 9. Nove sudske mjere (upućeni iz sudova u Slatini)

2006.	Izrečene		Provođene	
	1		1	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	0	1	0	1
2007.	Izrečene		Provođene	
	12		4	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	7	5	2	2
2008.	Izrečene		Provođene	
	18		7	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	12	6	4	3
2009.	Izrečene		Provođene	
	10		4	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	10	0	4	0
2010.	Izrečene		Provođene	
	14		3	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	14	0	3	0

2011.	Izrečene		Provođene	
	11		9	
	Alkohol	Droge	Alkohol	Droge
	11	0	9	0

2012.	Izrečene			Provođene		
	21			12		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	21	0	0	12	0	0

2013.	Izrečene			Provođene		
	21			15		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	20	1	0	14	1	0

2014.	Izrečene			Provođene		
	17			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	17	0	0	11	0	0

2015.	Izrečene			Provođene		
	18			13		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	17	1	0	12	1	0

2016.	Izrečene			Provođene		
	11			6		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	11	0	0	6	0	0

2017.	Izrečene			Provođene		
	7			5		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	7	0	0	5	0	0

2018.	Izrečene			Provođene		
	3			3		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	3	0	0	3	0	0

2019.	Izrečene			Provođene		
	13			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	13	0	0	11	0	0

2020.	Izrečene			Provođene		
	14			11		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	13	1	0	10	1	0

2021.	Izrečene			Provođene		
	3			3		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	3	0	0	3	0	0

2022.	Izrečene			Provođene		
	1			1		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	1	0	0	1	0	0

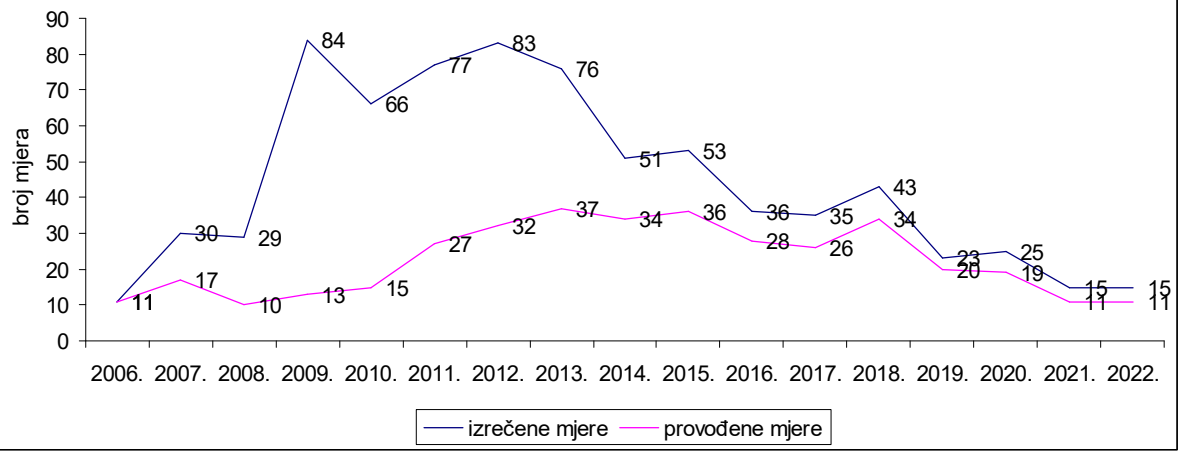
Tablica 10. Komparativna **višegodišnja analiza novih sudskih mjera** u Djelatnosti (**Virovitica i Slatina**)

	Virovitica		Slatina		**Skupno**	
	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	**Izrečene**	**Provođene**
2006.	10	10	1	1	**11**	**11**
2007.	18	13	12	4	**30**	**17**
2008.	11	3	18	7	**29**	**10**
2009.	74	9	10	4	**84**	**13**
2010.	52	11	14	3	**66**	**15**
2011.	66	18	11	9	**77**	**27**
2012.	62	20	21	12	**83**	**32**
2013.	55	22	21	15	**76**	**37**
2014.	34	23	17	11	**51**	**34**
2015.	35	23	18	13	**53**	**36**
2016.	25	22	11	6	**36**	**28**
2017.	28	21	7	5	**35**	**26**
2018.	40	31	3	3	**43**	**34**
2019.	10	9	13	11	**23**	**20**
2020.	11	8	14	11	**25**	**19**
2021.	12	8	3	3	**15**	**11**
2022.	14	10	1	1	**15**	**11**

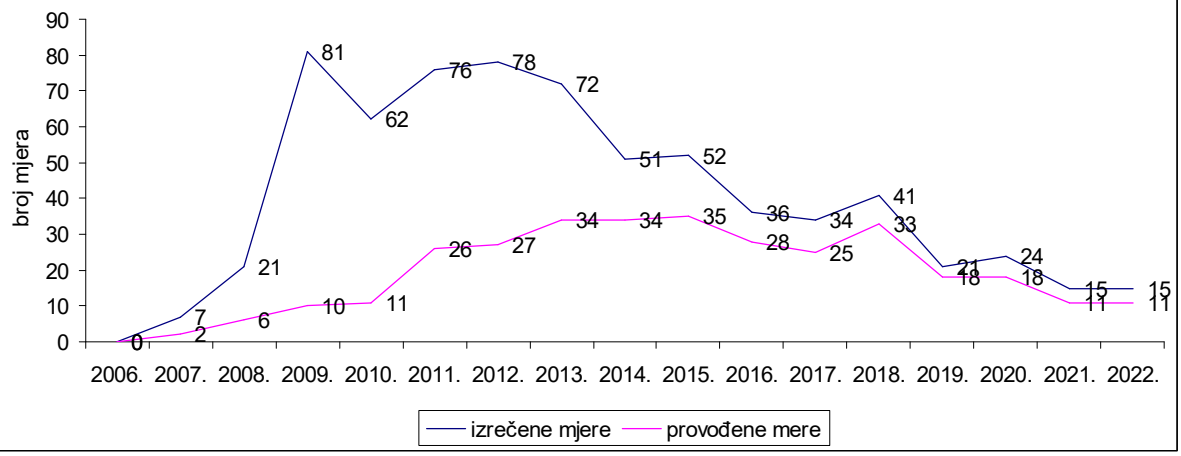
Tablica 11. Komparativna **višegodišnja analiza novih sudskih mjera** u Djelatnosti (**alkohol i droga**)

	Alkohol		Droga		Mentalno zdravlje		**Skupno**	
	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	Izrečene	Provođene	**Izrečene**	**Provođene**
2006.	0	0	11	11	0	0	**11**	**11**
2007.	7	2	23	15	0	0	**30**	**17**
2008.	21	6	8	4	0	0	**29**	**10**
2009.	81	10	3	3	0	0	**84**	**13**
2010.	62	11	4	4	0	0	**66**	**15**
2011.	76	26	1	1	0	0	**77**	**27**
2012.	78	27	3	3	2	2	**83**	**32**
2013.	72	34	3	3	1	0	**76**	**37**
2014.	51	34	0	0	0	0	**51**	**34**
2015.	52	35	1	1	0	0	**53**	**36**
2016.	36	28	0	0	0	0	**36**	**28**
2017.	34	25	1	1	0	0	**35**	**26**
2018.	41	33	2	1	0	0	**43**	**34**
2019.	21	18	2	2	0	0	**23**	**20**
2020.	24	18	1	1	0	0	**25**	**19**
2021.	15	11	0	0	0	0	**15**	**11**
2022.	15	11	0	0	0	0	**15**	**11**

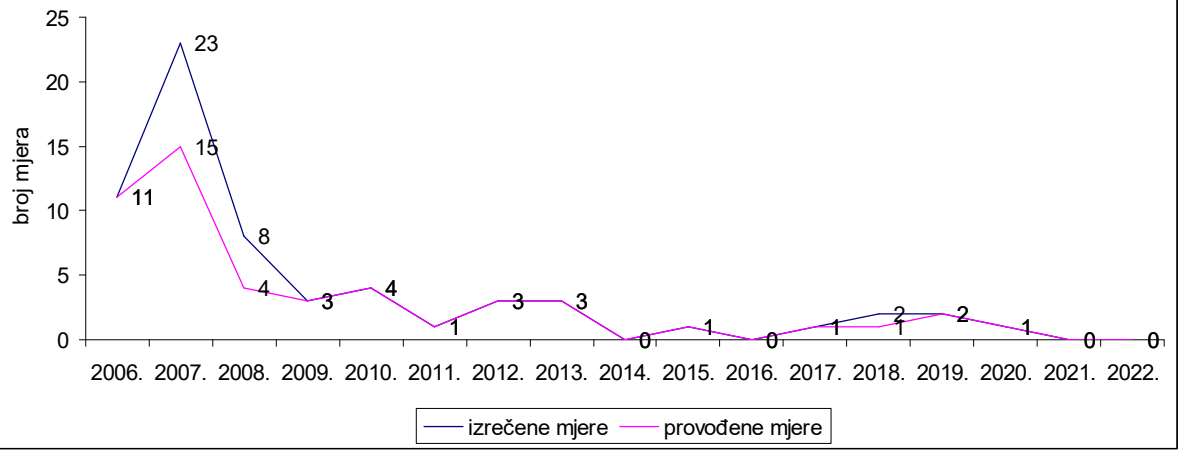
Graf 1. Analiza novih sudskih mjera (skupno)

Graf 2. Analiza novih sudskih mjera (alkohol)

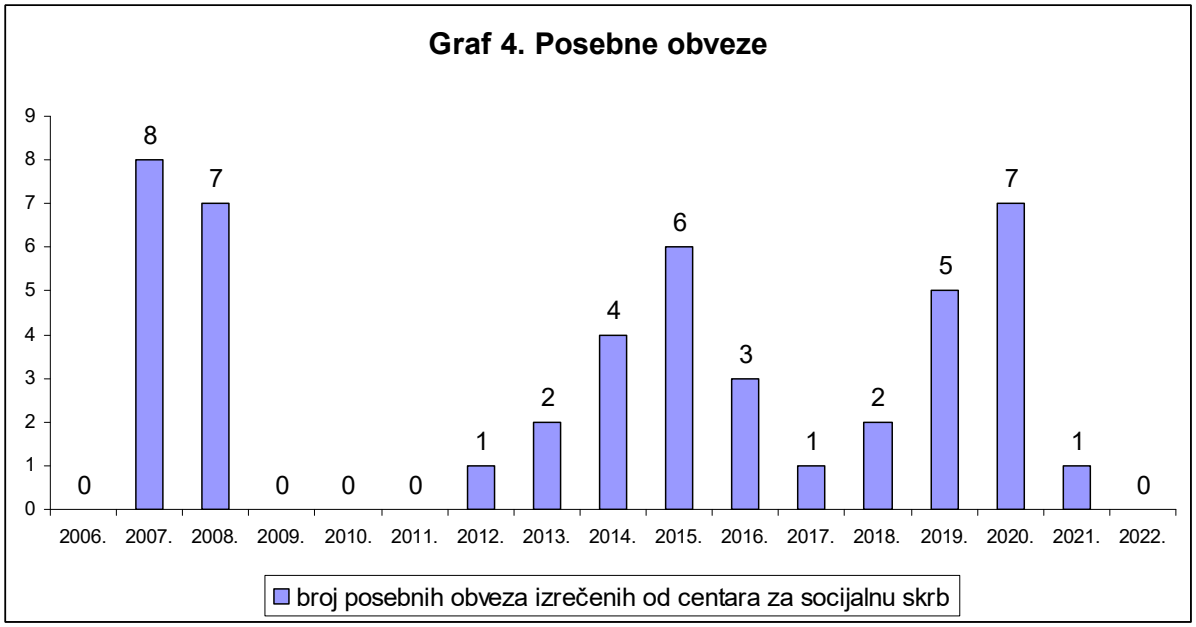

Graf 3. Analiza novih sudskih mjera (droge)

Tablica 12. Komparativna **višegodišnja analiza novih posebnih obveza** u Djelatnosti u Virovitici i Slatini (izrečenih od centara za socijalnu skrb i općinskih državnih odvjetništava)

	Virovitica	Slatina	**Ukupno**
2006.	0	0	**0**
2007.	7	1	**8**
2008.	6	1	**7**
2009.	0	0	**0**
2010.	0	0	**0**
2011.	0	0	**0**
2012.	1	0	**1**
2013.	2	0	**2**
2014.	4	0	**4**
2015.	6	0	**6**
2016.	2	1	**3**
2017.	1	0	**1**
2018.	0	2	**2**
2019.	2	3	**5**
2020.	2	5	**7**
2021.	1	0	**1**
2022.	0	0	**0**

2. Stručni tim Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

U Djelatnosti su zaposleni u stalnom radnom odnosu i kroz vanjsku suradnju:

1. **Siniša Brlas**, profesor psihologije (u stalnom radnom odnosu)
2. **Tomislav Šokec**, medicinski tehničar (u stalnom radnom odnosu)
3. **prim. mr. sc. Elvira Koić**, dr. med. spec. psihijatar (vanjska suradnica)

Za vrijeme pandemije koronavirusa i zbog otežanog dolaska vanjskog suradnika (psihijatra), organizirana je povremena tefonska i video veza za pružanje psihijatrijske pomoći klijentima na daljinu.

3. Preventivne aktivnosti unutar univerzalne prevencije ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja: predavanja, tribine i radionice

SIJEČANJ

1. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U petak 28. siječnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).

VELJAČA

2. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U petak 04. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
3. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U petak 04. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
4. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U srijedu 09. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Zdrav za 5".
5. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U petak 11. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
6. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U petak 11. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).
7. **Predavanje za učenike srednje škole**
   U srijedu 16. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole „Stjepan Ivšić" Orahovica u okviru programa „Zdrav za 5".

8. **Radionica za učenike osnovne škole**
   U petak 18. veljače 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je radionicu o suzbijanju vršnjačkog nasilja učenicima petog i šestog razreda Osnovne škole Vladimira Nazora Nova Bukovica.

   OŽUJAK
9. **Radionica za učenike osnovne škole**
   U srijedu 02. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je radionicu o suzbijanju vršnjačkog nasilja učenicima četvrtog razreda Osnovne škole Petra Preradovića u Pitomači.
10. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 04. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
11. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 09. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
12. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U četvrtak 10. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
13. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 16. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
14. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 18. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
15. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 25. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).

16. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 25. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).
17. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 30. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
18. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 30. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
19. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U četvrtak 31. ožujka 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).

    TRAVANJ
20. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 01. travnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (peta skupina učenika).
21. **Predavanje za studente**
    U petak 08. travnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije posredstvom Zoom platforme održao je predavanje za Klub studenata psihologije na temu „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti".
22. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 13. travnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
23. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 13. travnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).

24. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 27. travnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (peta skupina učenika).

SVIBANJ

25. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 04. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
26. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 04. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
27. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U srijedu 11. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
28. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 13. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
29. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 13. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
30. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 20. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).
31. **Predavanje za učenike srednje škole**
    U petak 20. svibnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (peta skupina učenika).

LIPANJ

32. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 01. lipnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5".

SRPANJ

33. **Predavanje za studente**
U četvrtak 14. srpnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije kao pozvani predavač održao je predavanje za studente u Istraživačkoj ljetnoj školi u Zadru.

RUJAN

34. **Predavanje za stručnjake**
U subotu 24. rujna 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o preventivnom programu „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" na Sveučilištu Sjever u Varaždinu u okviru Psihošpancira.
35. **Predavanje za stručnjake**
U petak 30. rujna 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o preventivnom programu „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

LISTOPAD

36. **Predavanje i radionica za učenike srednje škole**
U srijedu 12. listopada 2022. godine profesor psihologije Siniša Brlas i medicinski tehničar Tomislav Šokec u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održali su interaktivno predavanje i radionicu za učenike Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici na temu „Kako se ne izgubiti u duhanskome dimu".
37. **Radionica za učenike osnovne škole**
U petak 14. listopada 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je radionicu o vršnjačkom nasilju učenicima šestoga razreda Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara Virje.

38. **Javna tribina**
U petak 28. listopada 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica javnu tribinu pod nazivom „Slobodno vrijeme mladih".

STUDENI

39. **Predavanje za studente i nastavnike**
U četvrtak 17. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije gostovao je kao pozvani predavač na Sveučilištu u Slavonskom Brodu. Ondje je na poziv rektora Sveučilišta studentima i profesorima održao stručno predavanje o rizicima za razvoj ovisnosti pod nazivom „Ovisnost: gdje se kriju opasnosti".
40. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 23. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o kockanju pod nazivom „Kockanje mladih: opasnost skrivena u zabavi" za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (prva skupina učenika).
41. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 23. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o kockanju pod nazivom „Kockanje mladih: opasnost skrivena u zabavi" za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (druga skupina učenika).
42. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 30. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o kockanju pod nazivom „Kockanje mladih: opasnost skrivena u zabavi" za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (treća skupina učenika).
43. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 23. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o kockanju pod nazivom „Kockanje mladih: opasnost skrivena u zabavi" za učenike drugoga i četvrtoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (četvrta skupina učenika).

PROSINAC

44. **Predavanje za učenike srednje škole**
U srijedu 07. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (šesta skupina učenika).
45. **Predavanje za učenike srednje škole**
U petak 09. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (sedma skupina učenika).
46. **Predavanje za učenike srednje škole**
U petak 09. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (osma skupina učenika).
47. **Predavanje za studente**
U utorak 13. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je kao gostujući predavač predavanje o prevenciji i suzbijanju ovisnosti te proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju studentima psihologije na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

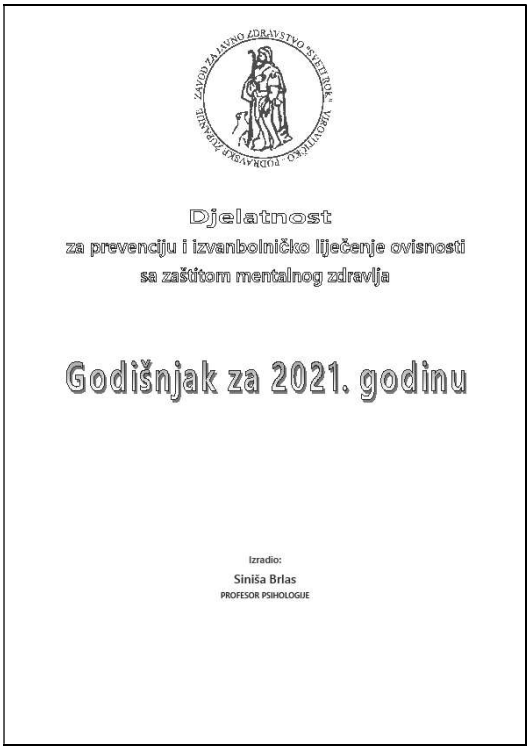

48. **Predavanje za učenike srednje škole**
U petak 16. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (deveta skupina učenika).
49. **Predavanje za učenike srednje škole**
U petak 16. prosinca 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5" (deseta skupina učenika).

4. Suradnja, projekti i programi, javnozdravstveno djelovanje, obilježavanje značajnih datuma i izdavačke aktivnosti

1. **Objavljen Godišnjak za 2021. godinu**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije objavio je na svojoj web stranici (www.zzjzvpz.hr) godišnje izvješće o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja za 2021. godinu (Godišnjak za 2021. godinu). Izvješće sadrži aktivnosti koje su se provodile na području Virovitičko-podravske županije u prevenciji i suzbijanju ovisnosti te u području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju tijekom 2021. godine.

2. **Objavljen tekst o 15 godina provedbe preventivne aktivnosti „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji"**

Nakon što je objavljeno trinaesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" zaokružilo se punih 15 godina kontinuirane pomoći mladima u osmišljavanju slobodnog vremena u Virovitičko-podravskoj županiji. Ova inicijativa, u Republici Hrvatskoj jedinstvena, koja je 2007. godine pokrenuta u Slatini pod nazivom „Iskoristi dan", s godinama se razvila u samostalnu preventivnu aktivnost. Osmišljena tako da se temelji na rezultatima istraživanja, toliko je dobro artikulirala potrebe mladih u našoj županiji da je već godinama uvrštena u preventivne projekte i programe koje financira Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske. Ideja za ovakav oblik pomoći mladima u osmišljavanju slobodnog vremena pokrenuta je 2007. godine u Slatini pod nazivom „Iskoristi dan", a potom se sljedeće godine nastavila razvijati i u Virovitici pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitici". Nakon toga se svake godine za redom pod nazivom "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" provodi i na cjelokupnom području Virovitičko-podravske županije jer obuhvaća sve gradove i općine u županiji. Ishodište je ove ideje ustvari istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je tijekom deset godina, počevši od 2004. godine, provedeno među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, a potom i među studentima tadašnje Visoke škole u Virovitici. I samo je istraživanje jedno od malobrojnih takvoga tipa; vrlo pažljivo metodološki pripremljeno i provedeno u našoj županiji, a statistički obrađeno u Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar" u Zagrebu. Rezultati istraživanja ukazali

su na važnost i potrebu kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mladih, jer u suprotnom slobodno vrijeme može biti vrlo rizičan činitelj njihova rasta i razvoja, te su stoga stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i članovi Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije pokrenuli ideju izrade vodiča koji informira mlade o mogućnostima uključivanja u raznolike sportske, društvene, vjerske i ine sadržaje u svim gradovima i općinama naše županije. Ovo je dakle jedinstveni vodič za mlade u Republici Hrvatskoj, stručno i znanstveno utemeljen, i kao primjer dobre prakse predstavljen je više puta diljem naše zemlje, pa i u inozemstvu. Specifičnost i dodana vrijednost ovoj aktivnosti sigurno je i činjenica da u realizaciji izmijenjenih i dopunjenih izdanja vodiča aktivno sudjeluju učenici i voditelji školskih preventivnih programa u školama, članovi savjeta mladih te raznih udruga u Virovitičko-podravskoj županiji, a javnim je pozivima u izradu dopunjenih izdanja posljednjih godina uključena i šira javnost u našoj županiji. Vodič je dostupan svima i besplatno na web stranici izdavača, a to je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. U tiskanom se obliku svaki broj ciljano podijeli učenicima sedmoga razreda u osnovnim školama u Virovitičko-podravskoj županiji i studentima prve godine Veleučilišta u Virovitici. Dodana vrijednost ovoj temi je i slikovnica za najmlađe pod nazivom „Moje slobodno vrijeme" koje je također izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i koja temi slobodnog vremena djece i mladih pristupa na način primjeren najmlađima. Na ovaj je način „pokriven" cjeloviti razvojni put djece i mladih. Kontinuitetu i ustrajnosti u provedbi ove preventivne aktivnosti za mlade doprinosi i činjenica da su autori vodiča psiholog Siniša Brlas, pedagoginja Vesna Šerepac i epidemiolog Miroslav Venus od početka uhodani tim domaćih stručnjaka za prevenciju rizičnih ponašanja mladih.

3. **Objavljen tekst o stanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. godini**

U medijskom je prostoru 12. siječnja 2022. godine objavljen informativni članak pod nazivom „Prevencija i suzbijanje ovisnosti i proaktivna skrb o mentalnom zdravlju u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. godini". Slijedi članak u cijelosti.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije objavio je i ove godine na svojoj web stranici (www.zzjzvpz.hr) godišnje izvješće o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja pod nazivom „Godišnjak za 2021. godinu". Izvješće obuhvaća aktivnosti u prevenciji i suzbijanju ovisnosti te aktivnosti u

području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju koje su tijekom 2021. godine bile provedene na području Virovitičko-podravske županije u okviru aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Kao i onu prethodnu, tako su i 2021. godinu obilježili izazovi povezani s pandemijom koronavirusa. Usprkos tome, usluga korisnicima bila je uvijek dostupna, što pokazuju i statistički pokazatelji koji upućuju na daljnji prirast ukupnog broja ovisnika u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Ovaj je prirast tj. broj novih klijenata u odnosu na prethodno razdoblje nešto veći od 3% u odnosu na ukupan broj klijenata registriranih do prethodne godine, s tendencijom pada u prirastu u posljednjih osam godina (iz godine u godinu sve je manje novopridošlih klijenata). Znači, u Zavod se stalno javljaju novi klijenti, a to je važno jer je tako i sve bolji obuhvat osoba koje su u potrebi za stručnom pomoći. Međutim, to nikako ne znači da je ovisnika više nego ranije, iako se u narednom višegodišnjem razdoblju ne može isključiti porast njihova broja kao posljedica ili kolateralna šteta od pandemije koronavirusa. Od svih novopridošlih klijenata u 2021. godini najviše je bilo onih koji imaju probleme s prekomjernim pijenjem alkohola odnosno liječenih alkoholičara, zatim onih koji zloupotrebljavaju kanabinoide, a tek potom osoba liječenih od opijatske ovisnosti i na kraju onih koji zloupotrebljavaju psihostimulanse. Zabilježeni su i novi slučajevi osoba s teškoćama s mentalnim zdravljem koje su potražile pomoć u Zavodu. Iako broj ovih osoba nije velik, u narednom razdoblju može se očekivati porast njihova broja kao posljedica pandemije kao kolektivne traume. Od početka rada s ovisnicima 2000. godine pa do konca 2021. godine u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije evidentirano je ukupno 707 osoba u tretmanu (većinom su to ovisnici o različitim sredstvima ovisnosti, a u manjem broju i osobe s teškoćama u mentalnom funkcioniranju). Klijenti su uglavnom s područja Virovitičko-podravske županije, ali se našim stručnjacima za pomoć javljaju i osobe iz ostalih krajeva Republike Hrvatske, pa čak i iz inozemstva. Posebno je važno područje djelovanja prevencija ovisnosti i ostalih rizičnih ponašanja, osobito ona usmjerena ranjivoj populaciji djece i mladih, pa se provode brojne sustavne preventivne aktivnosti, ali se osmišljavaju i novi pristupi, projekti i programi kojima se osiguravaju i financijska sredstva za ove raznolike aktivnosti. Kontinuirano se već godinama provodi program „Zdrav za pet" u osnovnim i srednjim školama, a tijekom 2021. godine Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije započeo je provedbu trogodišnjeg preventivnog programa pod nazivom „Kako ne utopiti mladost u alkoholu", i to nakon provedenog natječaja Ministarstva zdravstva. Osim što se osnažuju kapaciteti mladih za odupiranje rizicima i afirmira se njihovo zdravlje, ovakvim se pristupom osnažuje i suradnja s ostalim dionicima međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti i proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju. Razvija se i suradnja s različitim sveučilištima i fakultetima na kojima stručnjaci Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja studente informiraju o iskustvima iz Virovitičko-podravske županije u prevenciji i suzbijanju ovisnosti te skrbi o mentalnom zdravlju. Nastavljena je već ionako bogata izdavačka aktivnost Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije te je u 2021. godini izdana i nova publikacija „Kako ne utopiti mladost u alkoholu", kao i 13. izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji", čime je ova potonja preventivna aktivnost kontinuirano prisutna u našoj županiji već 15 godina. Stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije kontinuirano aktivno sudjeluju i na domaćim i inozemnim stručnim i znanstvenim skupovima o ovisnostima i mentalnom zdravlju. Svoja znanja i iskustva tako uspješno razmjenjuju s domaćim i stranim stručnjacima te potiču daljnju suradnju u borbi protiv ovisnosti i u skrbi o mentalnom zdravlju. Zbog svega navedenog Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije prepoznat je kao jedan od vodećih zavoda koji čine stalne kvalitativne iskorake u stručnom radu na županijskoj, državnoj, ali i na međunarodnoj razini, a psiholog Siniša Brlas za svoj je osobito vrijedan doprinos stručnom radu 2021. godine dobio i najugledniju psihologijsku nagradu „Zlatni grb Hrvatskog psihološkog društva". Godišnjak i ostale publikacije u izdanju Zavoda u elektronskom su obliku dostupni na www.zzjzvpz.hr.

4. **Županijski preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" ulazi u drugu godinu provedbe – objavljena publikacija o prvoj godini provedbe**

Nakon uspješno provedene prve godine preventivnog programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" koji će se od 2021. do 2023. godine provoditi među mladima u Virovitičko-podravskoj županiji, započela je i druga godina provedbe. Prvu su godinu provedbe obilježile pripremne aktivnosti (edukacija edukatora te izrada plakata i publikacije za mlade) za sve ono što će uslijediti u 2022. i 2023. godini, a to je sustavna i obuhvatna specifična edukacija mladih u našoj županiji o rizicima pijenja alkohola. Upravo je s početkom drugog polugodišta ove nastavne godine započela i edukacija učenika u školama, i to u srijedu 12. siječnja 2022. godine predavanjem policijske službenice Anite Relić iz Policijske uprave Virovitičko-podravske učenicima završnog razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači. Sada slijede slična predavanja i u ostalim školama u našoj županiji.

U posljednje smo vrijeme svjedoci osobito štetnih događaja u prometu, često i s tragičnim posljedicama, a u mnogima od njih sudjelovali su mladi vozači pod utjecajem alkohola. Ovo je samo jedan od važnih razloga zbog kojega je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u suradnji s partnerima (udruženjima klubova liječenih alkoholičara) i suradnicima (odgojno-obrazovnim ustanovama i Policijskom upravom) započeo s provedbom obuhvatne prevencije rizika uzrokovanih pijenjem alkohola mladih.

Program će se u našoj županiji provoditi tijekom tri godine (2021.-2023.), a cilj mu je osnažiti samozaštitne kapacitete učenika u odgojno-obrazovnim ustanovama i ostalih mladih u Virovitičko-podravskoj županiji u prevenciji ovisnosti i afirmaciji zdravlja osvješćivanjem rizika od pijenja alkoholnih pića. Također će biti osnažena i međusektorska suradnja u prevenciji i suzbijanju ovisnosti i rizičnih ponašanja mladih. Sustavom praćenja procesa i ishoda te supervizijom vodit će se računa o tome da sve aktivnosti budu učinkovite te da mladi i zajednica od programa imaju maksimalne koristi za zdravlje i sigurnost u prometu.

Program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" osmišljen je u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, financiran je od strane Ministarstva zdravstva, a usklađen je s Europskim standardima kvalitete u provedbi preventivnih aktivnosti među djecom i mladima te ima visoke standarde u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

Aktivnosti u prvoj godini provedbe programa opisane su u publikaciji o programu koja je, kao i ostale publikacije, dostupna na web stranici Zavoda (www.zzjzvpz.hr).

5. **Zavod za javno zdravstvo već desetu godinu ustrajno provodi program „Zdrav za pet" u Virovitičko-podravskoj županiji**

U petak 28. siječnja 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti" za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica. Ovim je predavanjem nastavljeno s provedbom programa „Zdrav za pet" u Virovitičko-podravskoj županiji i u 2022. godini.
Program „Zdrav za pet" provodi se na nacionalnoj razini, a već desetu godinu uspješno se provodi i u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o preventivnom programu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike nastoje prevenirati rizična ponašanja djece i mladih. Ulaganje u prevenciju rizičnih ponašanja mladih jedna je od ključnih aktivnosti u očuvanju njihova zdravlja i jako je važno da su aktivnosti koje se među njima provode dosljedne i kontinuirane kako bi bile i maksimalno učinkovite. Stoga se već godinama ovaj program dosljedno provodi u našoj županiji, čime je Virovitičko-podravska županija jedna od malobrojnih županija koja je ustrajna u njegovoj provedbi. Uspješna provedba programa pokazatelj je također i dobre međusektorske suradnje utemeljene na „Protokolu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji", u Republici Hrvatskoj jedinstvenom modelu suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.
Osim predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, predviđena su i predavanja u osmom razredu osnovnih škola (tema je štetno djelovanje alkohola) te u drugom razredu srednjih škola (tema je problematično i patološko kockanje), a dinamika i opseg provedbe dogovaraju se sa svakom pojedinom školom.

6. **Supervizija programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu"**

Početkom drugog polugodišta školske godine 2021./2022. započela je edukacija učenika u školama u Virovitičko-podravskoj županiji u okviru preventivnog programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu". Dio procesa stručne pomoći i nadzora u provedbi aktivnosti je i supervizija koju provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Cilj je ove aktivnosti osnažiti izvoditelje edukacije kako bi ona bila metodički i didaktički prilagođena učenicima i kako bi se osigurali ujednačeni standardi kvalitete u prevenciji te kako bi se postigla što bolja učinkovitost preventivnih aktivnosti usmjerenih ciljevima programa.

7. Visoke ocjene za stručni rad s ovisnicima u Virovitičko-podravskoj županiji u proteklih 15 godina

Tretman ovisnika skup je složenih stručnih postupaka usmjerenih ciljevima koji se postave na početku tretmana svakog pojedinog klijenta. Rad na postizanju ovih ciljeva dugotrajan je, često i višegodišnji proces prožet raznovrsnim izazovima. Kako bi stručnjaci bili sigurni ide li proces u željenom smjeru provode se postupci praćenja i vrednovanja tretmana koji se nazivaju evaluacijom. Radi se o jednoj konzistentnoj i sustavno provođenoj metodi koja je ustvari važan ispravljački mehanizam u stručnome radu. Pokazatelji do kojih se dođe na ovaj način rezultiraju time da se stalno uvode inovacije i poboljšanja u radu s klijentima kako bi usluga za njih bila što bolja, a tretman i savjetodavni proces što učinkovitiji.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije kontinuirano pruža mogućnost klijentima (to su uglavnom ovisnici o drogama, alkoholičari i problematični i patološki kockari) koji su u tretmanu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja da procjenjuju tretman odnosno da iskazuju svoje mišljenje o tome na koji se način s njima provode stručne aktivnosti i postupci. Korisnicima se na završetku tretmana ponudi da ispune anonimni evaluacijski upitnik, a upravo je anonimnost važna kako bi se dobili iskreni odgovori ispitanih pa tako i što preciznija slika o njihovom zadovoljstvu načinom rada stručnjaka.

Svrha ovako osmišljene evaluacije jest prikupljanje povratnih informacija od klijenata o njihovom zadovoljstvu uslugom, a obuhvaća (pr)ocjenjivanje procesa i ishoda provedenih aktivnosti. Provodi se kako bi se nakon (samo)analize uvele možebitne izmjene i dopune s ciljem bolje prilagodbe načina rada (tijekom savjetodavnog procesa) potrebama klijenata.

Upitnik je osmislio i već ga 15 godina u svom stručnom radu primjenjuje profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Sastoji se od pet pitanja i za njegovo je ispunjavanje potrebno samo nekoliko minuta. Kratkoća i jednostavnost upitnika vrlo su važni elementi koji doprinose očuvanju pažnje i motivacije klijenata da ispune upitnik. Konstrukcijski se radi o tri tipa pitanja u upitniku: skali procjene, pitanjima višestrukog izbora i pitanju slobodnog (otvorenog) tipa. Na skali procjene klijenti ocjenama kao u školi (od 1 do 5) ustvari ocjenjuju svoje zadovoljstvo tretmanom odnosno savjetodavnim procesom te komunikaciju savjetovatelja s klijentom. U pitanjima s više ponuđenih odgovora klijenti procjenjuju je li im i u kojoj mjeri savjetodavni proces (tretman) pomogao u rješavanju problema zbog kojega su došli odnosno bi li oni i sami nekome drugome preporučili da se uključi u tretman. Na koncu, u pitanju otvorenog tipa klijenti imaju priliku sami upisati ako imaju kakvu primjedbu ili kakav prijedlog u vezi tretmana.

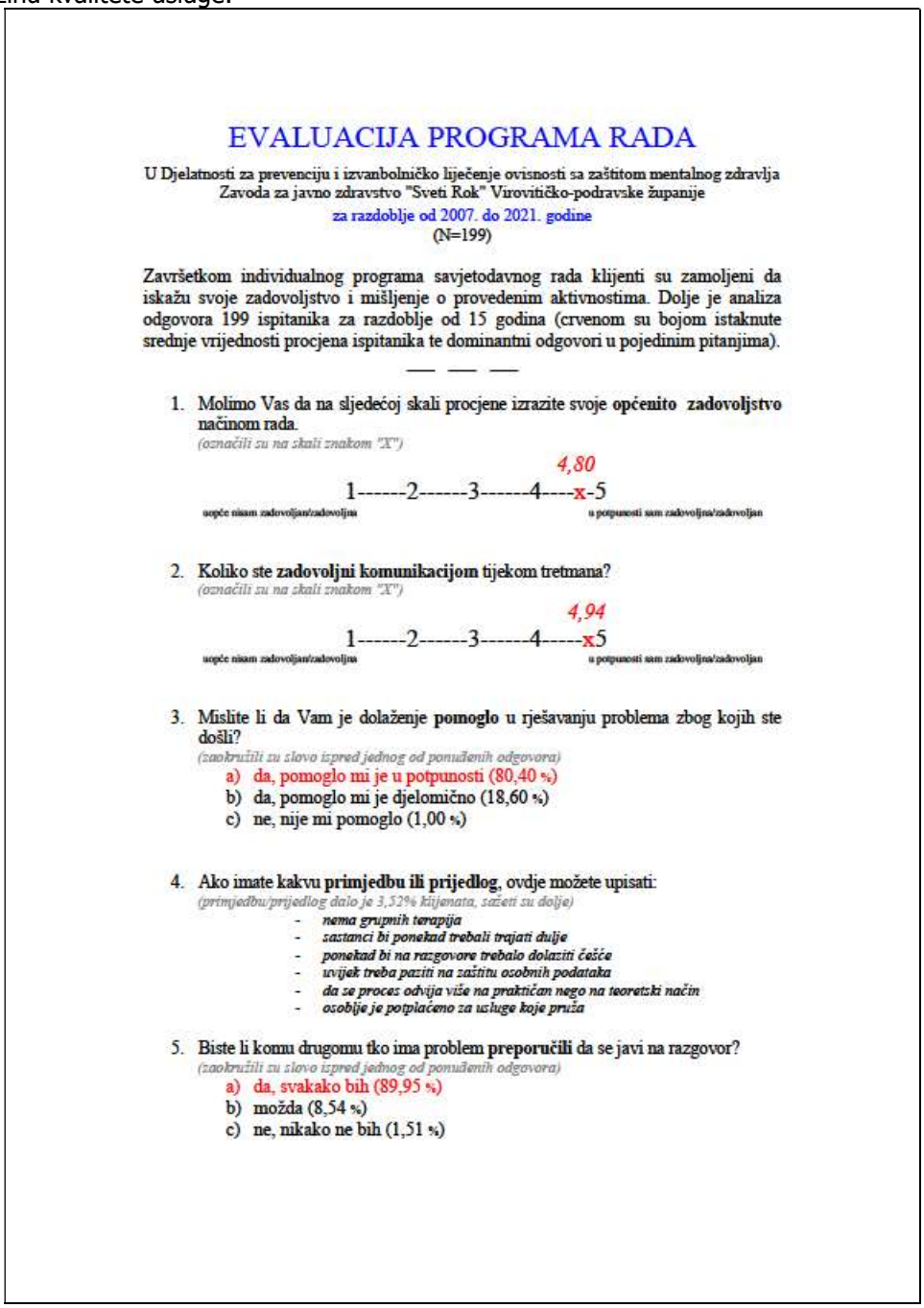
Upravo je dovršena analiza ukupno 199 upitnika koje su ispunili korisnici usluga Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja u proteklom 15-godišnjem razdoblju od 2007. do 2021. godine. Rezultati analize pokazuju da su klijenti iznimno zadovoljni načinom na koji je osmišljen tretman (prosječna ocjena od 4,80), a osobito su zadovoljni komunikacijom tijekom savjetodavnog procesa (prosječna je ocjena 4,94). Gotovo svi klijenti smatraju da im je dolaženje na savjetodavne razgovore u određenoj mjeri pomoglo u rješavanju problema zbog kojega su došli (99 % ispitanih) te kako bi svakako i ostalima koji imaju problem sličan njihovom svakako preporučili javljanje na savjetodavne razgovore (to bi preporučilo njih gotovo 90 %).

Navedeni pokazatelji ukazuju na adekvatnost i efikasnost u pristupu osobama koje su u problemu, a to pak ukazuje na kvalitetu stručnih postupaka, osobito na kvalitetu savjetodavnog rada koji se provodi u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

Osim subjektivne procjene klijenata o učinkovitosti tretmana provode se i objektivne mjere vrednovanja, u prvom se redu ovdje radi o testiranju klijenata na sredstva ovisnosti. Kombiniranjem subjektivnih i objektivnih mjera učinkovitosti dolazi se do iznimno važnih pokazatelja o učinkovitosti tretmana u cjelini, a učinkoviti tretman osnovni je alat stručnjacima u očuvanju zdravlja i života ovisnika.

Ovakvim inovativnim i u našoj zemlji jedinstvenim pristupom tretmanu ovisnika Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije još se jednom promovira kao

Zavod u kojemu se stalno uvode novi i stručno utemeljeni pristupi koji osiguravaju visoku razinu kvalitete usluge.

EVALUACIJA PROGRAMA RADA

U Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije
za razdoblje od 2007. do 2021. godine
(N=199)

Završetkom individualnog programa savjetodavnog rada klijenti su zamoljeni da iskažu svoje zadovoljstvo i mišljenje o provedenim aktivnostima. Dolje je analiza odgovora 199 ispitanika za razdoblje od 15 godina (crvenom su bojom istaknute srednje vrijednosti procjena ispitanika te dominantni odgovori u pojedinim pitanjima).

— — —

1. Molimo Vas da na sljedećoj skali procjene izrazite svoje **općenito zadovoljstvo** načinom rada.
(označili su na skali znakom "X")

4,80
1------2------3------4----x-5
uopće nisam zadovoljan/zadovoljna — u potpunosti sam zadovoljna/zadovoljan

2. Koliko ste **zadovoljni komunikacijom** tijekom tretmana?
(označili su na skali znakom "X")

4,94
1------2------3------4-----x5
uopće nisam zadovoljan/zadovoljna — u potpunosti sam zadovoljna/zadovoljan

3. Mislite li da Vam je dolaženje **pomoglo** u rješavanju problema zbog kojih ste došli?
(zaokružili su slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)
   a) da, pomoglo mi je u potpunosti (80,40 %)
   b) da, pomoglo mi je djelomično (18,60 %)
   c) ne, nije mi pomoglo (1,00 %)

4. Ako imate kakvu **primjedbu ili prijedlog**, ovdje možete upisati:
(primjedbu/prijedlog dalo je 3,52% klijenata, sažeti su dolje)
   - *nema grupnih terapija*
   - *sastanci bi ponekad trebali trajati dulje*
   - *ponekad bi na razgovore trebalo dolaziti češće*
   - *uvijek treba paziti na zaštitu osobnih podataka*
   - *da se proces odvija više na praktičan nego na teoretski način*
   - *osoblje je potplaćeno za usluge koje pruža*

5. Biste li komu drugomu tko ima problem **preporučili** da se javi na razgovor?
(zaokružili su slovo ispred jednog od ponuđenih odgovora)
   a) da, svakako bih (89,95 %)
   b) možda (8,54 %)
   c) ne, nikako ne bih (1,51 %)

8. **Radionicama o vršnjačkom nasilju i slobodnom vremenu mladih Zavod za javno zdravstvo skrbi o mentalnom zdravlju mladih**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije već godinama u suradnji sa školama održava predavanja i radionice o rizičnim ponašanjima mladih, u širem kontekstu skrbi o mentalnom zdravlju mladih. Pojedine su aktivnosti usmjerene učenicima osnovnih škola, dok se druge provode u srednjim školama. Aktivnosti su obično interaktivne, što znači da su učenici aktivni sudionici, a kao pomoćno sredstvo koriste se i vodiči kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.
Tako se i u 2022. godini nastavlja ova već dobro ustrojena suradnja Zavoda i škola u Virovitičko-podravskoj županiji pa su u petak 18. veljače 2022. godine u Osnovnoj školi Vladimira Nazora Nova Bukovica održane dvije radionice za učenike. Prva je bila vezana uz vršnjačko nasilje i bila je namijenjena učenicima petog i šestog razreda, a proveo ju je

profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Drugu je radionicu vodio Miroslav dr. Venus, epidemiolog i ravnatelj Zavoda, a ova radionica na temu slobodnog vremena mladih i štetnosti pušenja duhanskih proizvoda bila je namijenjena učenicima sedmog i osmog razreda. Tom su prigodom učenicima podijeljeni i vodiči „Kroz život bez nasilja; deset protunasilnih poruka" i „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.
Vršnjačko nasilje i neodgovarajuće organizirano slobodno vrijeme mlade dovodi u stanje tjeskobe i stresa koji su osobiti izazov njihovom mentalnom zdravlju, a ponekad su povezani i sa zloupotrebom različitih sredstava ovisnosti (droga, alkohola, cigareta i sličnih). Stoga je ulaganje u prevenciju i suzbijanje vršnjačkog nasilja kao i u pomoć mladima da kvalitetnije organiziraju slobodno vrijeme posredno ulaganje i u prevenciju ovisnosti i oblik je skrbi o mentalnom zdravlju mladih.

9. **Povodom Hrvatskog dana nepušenja Zavod za javno zdravstvo organizirao Dan otvorenih vrata**

U Republici Hrvatskoj već se niz godina obilježava Hrvatski dan nepušenja - Dan bez duhanskog dima. To je uvijek prvoga dana korizme, a u Virovitičko-podravskoj županiji tome svakako najveći doprinos daje Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Ovu aktivnost podržava i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije.
Dan bez duhanskog dima osmišljen je kako bi se pušače duhanskih proizvoda upravo u korizmi potaknulo na donošenje odluke o prestanku pušenja i odricanju od ove nezdrave i štetne navike. Nepušačima je to prigoda da učvrste svoj stav o nepušenju kao zdravom načinu življenja.
Ovim povodom Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije za sve zainteresirane građane organizirao je u srijedu 02. ožujka 2022. godine na prvi dan korizme Dan otvorenih vrata. Članovi stručnog tima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije zainteresirane su građane informirali o štetnosti pušenja i prednostima nepušenja te o školama nepušenja u kojima pušači mogu proći kroz proces odvikavanja od pušenja. Stoga su građani pozvani da u srijedu 02. ožujka 2022. godine između 8 i 14 sati kod medicinskog tehničara u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja na 1. katu Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije (Ljudevita Gaja 21, Virovitica) potraže informacije o štetnosti pušenja i prednostima nepušenja te o školama nepušenja u koje se mogu uključiti kako bi prestali pušiti.
Javnozdravstvenom akcijom obilježavanja Dana bez duhanskog dima želi se skrenuti pažnja javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih proizvoda, ohrabriti nepušače u nepušenju i potaknuti pušače na prestanak pušenja.

10. **Zavod za javno zdravstvo novim video uratkom obilježio Svjetski dan borbe protiv alkoholizma**

Alkoholizam je jedan od najvećih javnozdravstvenih problema u našoj zemlji, ali i u svijetu. Stoga se 1. travnja svake godine obilježava Svjetski dan borbe protiv alkoholizma kada je i prigoda podsjetiti javnost na opasnosti pijenja i djelovanja alkohola, osobito za mlade.
U Virovitičko-podravskoj županiji u tijeku je i provedba trogodišnjeg preventivnog programa pod nazivom „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" koji je financiran sredstvima Ministarstva zdravstva temeljem provedenog natječajnog postupka. Program se sastoji od niza aktivnosti u zajednici i u odgojno-obrazovnim ustanovama naše županije kojima je temeljni cilj kod mladih osvijestiti rizike pijenja alkohola i osnažiti njihove samozaštitne kapacitete u odupiranju ovom rizičnom i štetnom ponašanju. Provoditelj programa je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u suradnji s partnerima (udruženjima klubova liječenih alkoholičara u Virovitici i Slatini) i suradnicima (odgojno-obrazovnim ustanovama i Policijskom upravom).
Jedna od aktivnosti u programu jest i obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv alkoholizma, a ove godine za tu je prigodu u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije kreiran video spot (video animacija) o štetnosti pijenja alkohola, s naglaskom na nepovoljno djelovanje pijenja alkohola na sigurnost sudionika u prometu. Video uradak moguće je pogledati na ovoj poveznici: https://www.youtube.com/watch?v=OSlXqLF_BFg
Ovaj se video uradak sadržajno i vizualno naslanja na prethodno kreirane publikaciju i plakat pod nazivom „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" koji se već koriste u edukaciji mladih o štetnosti pijenja alkohola i prednostima nepijenja.
Program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" temelji se na rezultatima istraživanja koje je tijekom deset školskih godina provedeno u Virovitičko-podravskoj županiji u organizaciji Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, a u suradnji s Povjerenstvom za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije i odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji. Istraživanje je, između ostaloga, pokazalo i koje stavove o pijenju alkohola i navike pijenja imaju mladi u našoj županiji te je temelj za provedbu preventivnih aktivnosti u našoj županiji. Također, program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" usklađen je s Europskim standardima kvalitete u provedbi preventivnih aktivnosti među djecom i mladima te ima visoke standarde u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

Siniša Brlas, profesor psihologije
voditelj programa

www.https://www.youtube.com/watch?v=OSlXqLF_BFg

11. **Zavod za javno zdravstvo i KEKS iz Virovitice potpisali ugovor o suradnji u provedbi preventivnih aktivnosti**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije nositelj je mnoštva preventivnih aktivnosti u našoj županiji, a u tome aktivno surađuje s relevantnim pojedincima, ustanovama i organizacijama. Jedna od takvih suradnji je i s Klubom za ekspedicionizam i sport (KEKS) iz Virovitice. Temeljem dobrih iskustava iz proteklih godina ova je suradnja pretočena i u formalnu i ugovorenu suradnju. Smisao suradnje je u tome da Zavod osigura formalne i tehničke preduvjete za održavanje aktivnosti koje afirmiraju zdravlje ljudi, a KEKS provodi ove aktivnosti (u ovom se slučaju radi o vožnji biciklima) i tako promovira zdravlje i zdrave načine života u zajednici. Na ovaj način Zavod za javno zdravstvo i KEKS postaju partneri u promicanju zdravlja.

Stoga je ususret Svjetskom danu nepušenja (koji se obilježava 31. svibnja) u prostorijama Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u ponedjeljak 23. svibnja 2022. godine potpisan Ugovor o suradnji prema kojemu će Zavod osigurati biciklističke dresove članovima KEKS-a, dok će članovi KEKS-a povodom Svjetskog dana nepušenja, ali i u ostalim prigodama, vožnjom biciklima (biciklijadama) po Virovitičko-podravskoj županiji promovirati aktivnosti Zavoda, a tako će promicati i zdravlje odnosno aktivnosti koje doprinose zdravlju. Ispred Zavoda Ugovor je potpisao ravnatelj Miroslav dr. Venus, dok je ispred KEKS-a supotpisnik Goran Jurković.

12. **Obilježen Svjetski dan nepušenja u Virovitičko-podravskoj županiji**

U Virovitičko-podravskoj županiji i ove je godine obilježen Svjetski dan nepušenja koji se u svijetu obilježava 31. svibnja. Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije uz podršku Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije organizirao je stoga prigodne aktivnosti u okviru javnozdravstvene akcije pod nazivom „Udahni život zdravim plućima".
Obilježavanje Svjetskog dana nepušenja započelo je u subotu 28. svibnja 2022. godine šahovskim turnirom u Industrijsko-obrtničkoj školi Slatina. Istoga su dana članovi Kluba za ekspedicionizam i sport iz Virovitice planirali održati biciklijadu do Slatine, ali zbog loših vremenskih uvjeta biciklijada nije održana, no ipak su se članovi KEKS-a pridružili otvorenju šahovskog turnira u Slatini kako bi sudionicima promovirali vožnju biciklima kao preporučljiv i zdrav oblik aktivnosti koji doprinosi očuvanju zdravlja.
U drugom je dijelu ove javnozdravstvene akcije, i to na sam Svjetski dan nepušenja u utorak 31. svibnja 2022. godine u Virovitici na Trgu bana Josipa Jelačića u vremenu od 10 do 12 sati bio postavljen štand na kojemu su predstavnici Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja i Djelatnosti javnog zdravstva Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije zainteresiranim građanima objašnjavali rizike pušenja i prednosti nepušenja za zdravlje, a posebnim su im uređajem mjerili i rizik od pušenja (razinu ugljikovog monoksida u izdahu). Ovom su prigodom građanima podijeljeni i prigodni edukativni i informativni leci o štetnosti pušenja i prednostima nepušenja te o mogućnosti uključivanja u škole nepušenja. Građani su u značajnom broju posjetili štand Zavoda za javno zdravstvo i informirali se o zdravlju.
Ovom se javnozdravstvenom akcijom željelo skrenuti pažnju javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih proizvoda, ohrabriti nepušače u nepušenju i potaknuti pušače na prestanak pušenja, kao doprinos skrbi o vlastitom zdravlju.

13. **Knjige u izdanju našega Zavoda za javno zdravstvo službena su literatura u hrvatskim školama**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije diči se bogatom i raznolikom izdavačkom aktivnosti, pa je tako u virtualnoj knjižnici Zavoda moguće pronaći više desetaka naslova iz područja ovisnosti, mentalnog zdravlja, vršnjačkog nasilja, slobodnog vremena mladih, a tu su i vodiči za mlade i odrasle, slikovnice te publikacije o projektima i programima koje je Zavod provodio na području Virovitičko-podravske županije. Neke od tih knjiga pionirski su pothvati i jedinstvene su u našoj zemlji, pa i u regiji, te pomiču granice kvalitete u radu i postavljaju nove standarde javnozdravstvenog djelovanja. Velikim se dijelom odnose i na skrb o zdravlju djece i mladih pa je početak nove školske godine dobra prigoda podsjetiti da ih je preporučljivo koristiti u radu s djecom i mladima. Nije neobično što je više njih prepoznalo i nadležno Ministarstvo zaduženo za odgoj i obrazovanje odnosno državna Agencija za odgoj i obrazovanje te su ove knjige sada i službena stručna literatura u hrvatskim školama. Evo o kojim se knjigama radi.
Prva knjiga u izdanju Zavoda koju je tadašnje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa još 2009. godine otkupilo za sve škole u Hrvatskoj knjiga je profesora Siniše Brlasa iz 2008. godine „Kako pronaći izlaz; vodič za pomoć u suzbijanju ovisnosti među djecom i mladima" koja je namijenjena provedbi školskih preventivnih programa. Zatim je 2010. godine isto Ministarstvo otkupilo i drugu knjigu ovoga autora „Važno je ne započeti; neki temeljni pojmovi

psihologije ovisnosti" koja se od 2012. godine koristi i u Kurikulumu zdravstvenog odgoja u osnovnim i srednjim školama. Treća knjiga, koje je opet autor profesor Brlas, kapitalno je djelo jedinstveno u ovom dijelu Europe, a to je prvi hrvatski rječnik ovisnosti pod nazivom „Terminološki opisni rječnik ovisnosti". Ovaj je rječnik od 2011. godine do sada doživio čak šest izdanja, drugo je izdanje za sve škole u državi otkupilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a šesto je izdanje (koje je i sada dostupno kod Medicinske naklade iz Zagreba) od strane državne Agencije za odgoj i obrazovanje 2019. godine odobreno kao pomoćno nastavno sredstvo u školama. Sve su knjige dostupne u elektronskom obliku na www.zzjzvpz.hr.
Navedeno pokazuje kako u našoj županiji rade vrsni stručnjaci čija su znanja i iskustva primjenjiva i izvan županijskih granica. Na ovaj način Zavod za javno zdravstvo i autori knjiga promoviraju ne samo Zavod i svoj stručni rad, nego i Virovitičko-podravsku županiju u kojoj ova djela nastaju, pa čak i izvan granica naše zemlje.

14. **Doprinos predstavnika Zavoda za javno zdravstvo obilježavanju Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama**

U četvrtak 22. rujna 2022. godine u Virovitici je održano predstavljanje elektroničke verzije letka o nasilju, u okviru obilježavanja Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama koji se inače i obilježava 22. rujna. Letak koji su timski izradili članovi Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji namijenjen je informiranju, osvješćivanju građana i pomoći u prepoznavanju različitih oblika nasilja u obitelji i nasilja nad ženama. Ideju za izradu letka i za ovakav pristup obilježavanju ovog važnog datuma članovima Županijskog tima iznio je profesor Siniša Brlas koji je u ime Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije član Županijskog tima. Na ovaj način Zavod za javno zdravstvo daje aktivan doprinos prevenciji i suzbijanju nasilja u Virovitičko-podravskoj županiji. U Zavodu za javno zdravstvo s problematikom nasilja u obitelji i nasilja nad ženama stručnjaci se najviše susreću prilikom provedbe sudskih mjera liječenja od ovisnosti o alkoholu. Ovu mjeru sudovi obično izriču osobama koje su pod utjecajem alkohola počinile nasilje u obitelji. Letak je javnosti predstavljen na video stupu u centru Virovitice, a predstavljanju su nazočili članovi Županijskog tima i predstavnici medija kojima je profesor Brlas govorio o važnosti prevencije rizičnih ponašanja koja posljedično mogu dovesti i do različitih oblika nasilja.

15. **Povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja Zavod za javno zdravstvo organizirao šahovski turnir**

Šah je igra za dva igrača i postoji stoljećima, iako je aktualnu formu dobio tek u 19. stoljeću. Iako se smatra sportom, zbog svoje specifičnosti koja uključuje izniman mentalni angažman on je i svojevrsna mentalna gimnastika. Stoga je povodom

obilježavanja Svjetskog dana mentalnog zdravlja (koji se obilježava 10. listopada) Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije odlučio promovirati šahovsku igru kao jedan od načina koji može doprinijeti očuvanju mentalnog zdravlja. Zašto je šah kao aktivnost koristan? Igranje šaha doprinosi razvoju mišljenja, osobito apstraktnog, također i pamćenja, potiče kreativnost, doprinosi vještinama rješavanja problema (time potiče razvoj inteligencije), pomaže koncentraciji i potiče usredotočenost na zadatak. Mozak šahista ravnomjernije se razvija jer su u ovu aktivnost uključene obje polovine (hemisfere) mozga. Razvija se lijeva hemisfera mozga odgovorna za logiku i slaganje algoritama, ali i desna odgovorna za kreativnost, maštovitost, predviđanje i formiranje slike o događajima u cjelini. Sve to olakšava predviđanje postupaka suparnika u ovoj igri. Dijete koje igra šah uči i vježba kako u nekoj situaciji biti mirno, uravnoteženo, čvrsto i odlučno, znači uči kako da bude otpornije na stres i frustraciju. Upravo ova kvaliteta šahovske igre koja blagotvorno djeluje na mentalno zdravlje, osobito djece i mladih, osnovni je motiv i razlog zbog kojega su Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja i Djelatnost javnog zdravstva Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije odlučili zajednički organizirati zatvoreni brzopotezni šahovski turnir za mlade. Turnir je održan u učionici Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u nedjelju 02. listopada 2022. godine s početkom u 9.30 sati i u njemu su sudjelovali mladi natjecatelji iz Virovitice, Slatine i Gradine.

16. **Obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja tekstom o pandemiji koronavirusa i mentalnom zdravlju mladih**

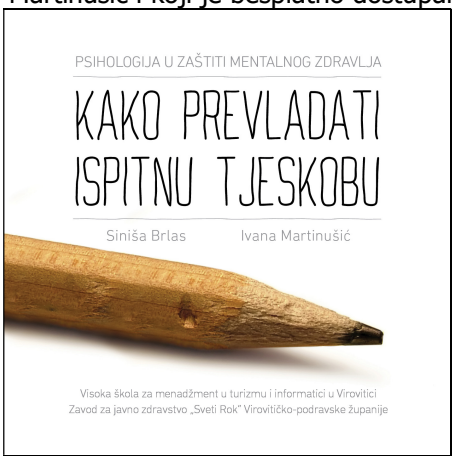
Tekst koji slijedi je napisao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

S obzirom na to da pandemija koronavirusa još nije završila, sve se više nameće i pitanje što će u ovoj kolektivnoj traumi koja traje već dulje vrijeme biti s našim mentalnim zdravljem, a osobito s mentalnim zdravljem djece i mladih. Svjetski dan mentalnog zdravlja koji se svake godine obilježava 10. listopada prigoda je da se ovoj temi posveti više pažnje.

Svjetska zdravstvena organizacija mentalno zdravlje definira kao stanje u kojemu pojedinac ostvaruje svoje sposobnosti, uspješno se nosi sa stresom svakodnevnog života, radi produktivno i učinkovito te doprinosi svojoj zajednici. Mentalno zdravlje dakle nije samo puko odsustvo bolesti, već stanje u kojemu pojedinac može ostvarivati sve svoje potencijale. Nepovoljne osobne okolnosti i rizična ponašanja, kao i nepovoljne okolnosti u okruženju otežavaju, pa katkad čak i onemogućavaju pojedincu da živi u potpunosti zadovoljno i ispunjeno. Jedna od takvih nepovoljnih okolnosti je i aktualna pandemija koronavirusa. Mnogi se ljudi moraju izolirati od svakodnevnih socijalnih kontakata, prisiljeni su na promjenu ustaljenog životnog ritma, a izolacija i socijalna deprivacija (uskrata socijalnih kontakata za kojima kao društvena bića imamo potrebu) ljude čine ranjivijima i izloženijima rizicima za mentalno zdravlje. Dakle, koronavirus svakako jest rizik za tjelesno zdravlje, ali ne smije se zanemariti nepovoljan utjecaj brojnih ograničenja tijekom pandemije i na mentalno zdravlje. Dapače, pandemija koronavirusa trajat će vjerojatno puno kraće od već sada tinjajuće pandemije mentalnih bolesti koje će se tek početi manifestirati. Ovo je vrlo zabrinjavajuće, a osobito za djecu i mlade koji se često teže nego odrasli nose s kriznim situacijama te ugroza njihovog mentalnog zdravlja ima za njih, ali i za društvo u cjelini, potencijalno dugoročne nepovoljnije utjecaje.

Teškoće s mentalnim zdravljem mogu biti u vrlo širokom rasponu od onih blažih (nelagoda, frustracija i tjeskoba), preko težih (stres, teškoće sa spavanjem, konflikti u međuljudskim odnosima), pa do vrlo teških i ozbiljnih (pri čemu se mogu razviti i mnoge osobito složene tegobe poput depresije i sličnih). Neka istraživanja u pojedinim europskim državama već pokazuju da u tijeku pandemije gotovo dvostruko više odraslih prijavljuje simptome depresije

u odnosu na razdoblje prije pandemije koronavirusa. Svaki peti ispitanik u ovim istraživanjima prijavio je i negativne promjene u apetitu, gubitak interesa za normalne životne aktivnosti, poteškoće u pažnji i koncentraciji te niz ostalih teškoća u svakodnevnom životu.
Kada je o mladima riječ, prije pandemije koronavirusa svaki je sedmi adolescent u dobi između 10 i 19 godina starosti imao dijagnosticiran neki mentalni poremećaj, a situacija s pandemijom to je samo pogoršala. Nalazi međunarodnog istraživanja koje su proveli UNICEF i Gallup u 2021. godini ukazuju na to da se svaka peta mlada osoba u dobi između 15 i 24 godina starosti osjeća depresivno ili da je izgubila interes za svakodnevne aktivnosti, pa i one uobičajene. Ako tome pridodamo činjenicu da je depresija galopirajući javnozdravstveni problem u cijelome svijetu i uskoro bi mogla biti vodeća dijagnoza (od nje u Hrvatskoj boluje više od 10% stanovnika), sasvim je jasno da je mentalno zdravlje mladih osobito ugroženo, i to na duge staze. Mlade koji su u riziku dodatno ugrožava procjena prema kojoj tek svaka peta mlada osoba dobije odgovarajuću stručnu pomoć, a tome sigurno ne doprinosi niti strah od stigme (negativnog obilježavanja i etiketiranja) koja često prati osobe s teškoćama s mentalnim zdravljem. Ovi se rizici još i pojačavaju u onim situacijama koje pred mlade postavljaju dodatne zahtjeve i očekivanja, kao što su recimo ispitne situacije u školama i na fakultetima. Stoga je važno uložiti napore kako bi se proaktivnim djelovanjem suzbili mogući nepovoljni ishodi za mentalno zdravlje, osobito mladih. U tom je smislu Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije učinio kvalitativne iskorake u području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju. Još je 2010. godine profesor Siniša Brlas sa skupinom hrvatskih psihologa pokrenuo projekt „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja", jedinstven ne samo u našoj zemlji, nego i u ovom dijelu Europe. U okviru toga projekta objavljeno je niz važnih publikacija i vodiča za ranjive populacijske skupine, a u kontekstu skrbi o mentalnom zdravlju mladih osobito se ističe vodič „Kako prevladati ispitnu tjeskobu" kojega su autori psiholozi Siniša Brlas i Ivana Martinušić i koji je besplatno dostupan svima na www.zzjzvpz.hr.

Poznato je da poremećaji i teškoće u mentalnom funkcioniranju dovode posljedično i do problema s tjelesnim zdravljem, jer su mentalno i tjelesno zdravlje usko povezani. I da stvar bude gora, sve te posljedice kolektivnih trauma mogu potrajati desetljeće, pa i dulje nakon što pandemija prođe, jer se tek s vremenskim odmakom nakon traumatičnog iskustva razvijaju značajniji simptomi posttraumatskog stresnog poremećaja koji se često kasno prepoznaju, a dugo se i mukotrpno saniraju.
Kako bi se što je moguće više spriječili mogući nepovoljni ishodi pandemije na mentalno zdravlje populacije, pomažuće struke, a osobito psiholozi, ulažu napore u smjeru proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju. U tom su smislu građanima na raspolaganju stručni resursi (i neposredno i na daljinu), usluge su mahom besplatne, a za sva dodatna pitanja može se konzultirati i knjiga „Koronavirus i mentalno zdravlje; psihološki aspekti, savjeti i preporuke" koju su psiholozi napisali u vrlo kratkom vremenu od početka pandemije koronavirusa i stavili ju na raspolaganje svima zainteresiranima (besplatno je dostupna na internetskoj stranici Hrvatske psihološke komore). Jedan od autora u toj knjizi također je profesor Siniša Brlas.
Međutim, svatko od nas može i sam mnogo učiniti za vlastito mentalno zdravlje te je svakako poželjno usmjeravati se na one aktivnosti koje mogu osnažiti i očuvati vlastito mentalno zdravlje.

17. **Nazočnost javnozdravstvenoj akciji u Osijeku povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja**

U nedjelju 09. listopada 2022. godine u Osijeku (Kopika-Baranja) je održana javnozdravstvena akcija pod nazivom „Trčimo za mentalno zdravlje", a povodom obilježavanja Svjetskoga dana mentalnog zdravlja. Ovoj je javnozdravstvenoj akciji nazočio i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Organizator akcije (utrke) je Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku na kojemu profesor Brlas kao gost-predavač već godinama studentima psihologije održava predavanja o mentalnom zdravlju. Suorganizatori utrke su Sportsko rekreacijski klub trkačkih rekreativaca i zaljubljenika u trčanje „Run4Fun" i Studentski zbor Sveučilišta u Osijeku, uz potporu Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta.
Tjelesno i mentalno zdravlje u čvrstoj su vezi pa je svako ulaganje u tjelesno zdravlje ujedno ulaganje i u mentalno zdravlje. Zbog toga su javnozdravstvene akcije koje uključuju tjelesnu aktivnost, poput navedene utrke, dobrodošla dodana vrijednost naporima usmjerenima proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju.

18. **Suradnja Zavoda i Katoličke klasične gimnazije u Virovitici u provedbi školskog programa prevencije ovisnosti**

Pušenje duhanskih proizvoda jedno je od učestalih rizičnih ponašanja mladih. Osim što ima iznimno štetne učinke na njihov rast i razvoj, pušenje je i najčešći način „uvođenja" mladih u svijet zloupotrebe droga (osobito onih koje se također uzimaju pušenjem). Naime, učenici koji puše duhanske proizvode puno češće započinju eksperimentirati s marihuanom ili sintetskim kanabinoidima koji oponašaju učinke marihuane. Na ovaj su način mladi izloženi kriminalnom miljeu odnosno preprodavačima (dilerima) kojima je glavni cilj „navući" mlade na konzumaciju i onih najgorih droga. To znači da pušenje duhana kod mladih jako povećava rizik od razvoja ovisnosti o tzv. teškim drogama (iako nema lakih i teških droga, sve su teške). Stoga je ulaganje truda u prevenciju i suzbijanje pušenja mladih ustvari i sprječavanje da oni postanu ovisnici o drogama. Zbog toga je Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Virovitici u okviru svojega preventivnog projekta uključila i stručnjake Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u preventivne aktivnosti u školi. Naime, Zavod za javno zdravstvo je u 2020. godini proveo u Virovitičko-podravskoj županiji preventivni projekt pod nazivom „Nepušenjem protiv ovisnosti-ja sam iz razreda nepušača" upravo s ciljem da se preveniraju navedeni rizici za mlade. Iskustva iz ovoga projekta sada su iskorištena kako bi se učenicima Katoličke klasične gimnazije pomoglo dodatno osvijestiti rizike pušenja.
Tako su u srijedu 12. listopada 2022. godine profesor psihologije Siniša Brlas i medicinski tehničar Tomislav Šokec iz Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije za učenike ove škole održali edukaciju u formi interaktivnog predavanja s radionicom na temu „Kako se ne izgubiti u duhanskome dimu". Učenici su educirani o rizicima pušenja i prednostima nepušenja, motivirani su da ustraju u zdravim načinima života, a zorno im je prikazano (pomoću posebnog uređaja za mjerenje ugljikovog monoksida u izdahu) kako im duhanski dim značajno otežava da dišu punim plućima.

Ovo je interaktivno predavanje ujedno i doprinos ionako dobroj i učinkovitoj međusektorskoj suradnji u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, a osobito je dobra suradnja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije s odgojno-obrazovnim ustanovama.

19. **Model prevencije vršnjačkog nasilja iz naše županije Zavod za javno zdravstvo primjenjuje i u susjednim županijama**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije već godinama u suradnji sa školama održava predavanja i radionice o rizičnim ponašanjima mladih, u širem kontekstu skrbi o mentalnom zdravlju mladih. Pojedine su aktivnosti usmjerene učenicima osnovnih škola, dok se druge provode u srednjim školama. Aktivnosti su obično interaktivne, što znači da su i učenici aktivni sudionici, a kao pomoćno sredstvo koriste se i vodiči kojih je izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Ova već dobro ustrojena suradnja Zavoda i škola u Virovitičko-podravskoj županiji prepoznata je kao primjer dobre prakse i u susjednim županijama. Tako je na poziv Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara Virje (u Koprivničko-križevačkoj županiji) u petak 14. listopada 2022. godine za učenike šestoga razreda održana interaktivna radionica o vršnjačkom nasilju, a održao ju je profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Jedan od učestalih oblika rizičnog i neprimjerenog ponašanja djece i mladih svakako je i vršnjačko nasilje. U posljednje vrijeme vrlo često svjedočimo incidentima i nemilim događajima kojih su sudionici djeca i mladi, nerijetko i u samim školama. Vršnjačko nasilje, osim što može ugroziti tjelesno zdravlje i život, mlade dovodi i u stanje tjeskobe i stresa koji su osobiti izazov njihovom mentalnom zdravlju, a ponekad su povezani i sa zloupotrebom različitih sredstava ovisnosti (droga, alkohola, cigareta i sličnih). Stoga je ulaganje u prevenciju i suzbijanje vršnjačkog nasilja posredno ulaganje i u prevenciju ovisnosti i oblik je skrbi o mentalnom zdravlju mladih. Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije stoga je razvio izvorni model prevencije i suzbijanja vršnjačkog nasilja, a uključuje sastavnice kao što su specifično educiranje i promoviranje zdravlja, psihoeduciranje, motiviranje i osnaživanje mladih, ali i evaluiranje provedenih aktivnosti. Provodi se u osnovnim i srednjim školama, kao i u zajednici, jer je prilagodljiv različitim oblicima primjene. Uključuje interaktivni pristup (djeca i mladi su aktivni sudionici procesa) uz korištenje vodiča o vršnjačkom nasilju „Kroz život bez nasilja; deset protunasilnih poruka" i slikovnice „Pružam ti ruku" (za najmlađe). Vodič i slikovnica metodički su i didaktički oblikovani tako da se na primjeren način obraćaju djeci i mladima, a besplatno ih dobiju svi sudionici interaktivnih radionica.Navedena suradnja našega Zavoda za javno zdravstvo i odgojno-obrazovne ustanove u susjednoj županiji pokazatelj je kako se iskustva i znanja u provedbi preventivnih i zaštitnih aktivnosti u Virovitičko-podravskoj županiji prepoznaju i izvan granica naše županije, a stručni kapaciteti naših stručnjaka tako su još više u funkciji prevencije i promicanja zdravlja.

20. **Objavljen javni poziv za sudjelovanjem u izradi novoga izdanja vodiča o slobodnom vremenu mladih**

U Virovitičko-podravskoj županiji od 2007. godine provodi se projekt „Iskoristi dan" koji je 2009. godine prerastao u projekt „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" pod kojim se nazivom od tada kontinuirano provodi. Usmjeren je pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Istraživanje koje je tijekom deset školskih godina provedeno u školama u našoj županiji, a kasnije i u Visokoj školi u Virovitici, ukazalo je na potrebu pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Stoga je i pokrenut ovaj projekt unutar kojega je najvažniji dio izdavanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji". Do 2021. godine je učenicima (i studentima) podijeljeno 13 izmijenjenih i dopunjenih izdanja ovoga vodiča koji nastaje tako da se svake godine ažuriraju podaci o sportskim, društvenim, vjerskim i inim sadržajima koji su u općinama i gradovima naše županije dostupni mladima i njima su primjereni. Ove je godine po redu za izdavanje 14. izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča kao dio programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu". Izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i ove je godine pozvao zainteresiranu javnost, dakle pojedince, udruge i ustanove, da svojim prijedlozima doprinesu novome izdanju. Svi zainteresirani pozvani su pregledati posljednje (prošlogodišnje) izdanje vodiča koje je dostupno na https://www.zzjzvpz.hr/hr/sadrzaj/knjiznica/knjige/iskoristi_dan_u_vpz_2021.pdf te svoje prijedloge za izmjenama i dopunama u tekstualnom i slikovnom obliku (što kraći opis aktivnosti, kontakti i jednu ili dvije fotografije ove aktivnosti) dostaviti na adresu elektroničke pošte iskoristidanuvpz@zzjzvpz.hr. Krajnji rok za dostavu prijedloga bio je 04. studenoga 2022. godine. Autori publikacije pregledali su potom pristigle prijedloge i odlučili o primjerenosti njihovog uvrštavanja u vodič.

21. **Započela edukacija mladih u zajednici u okviru županijskog programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu"**

Javnom tribinom u Špišić Bukovici u utorak 25. listopada 2022. godine započela je specifična edukacija mladih u zajednici u okviru preventivnog programa koji se pod nazivom „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" od 2021. do 2023. godine provodi među mladima u Virovitičko-podravskoj županiji.

Edukacija mladih obuhvaća cjelovite aktivnosti s ciljem da se njima obuhvati što više mladih u našoj županiji, a provodi ju Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije (koji je i nositelj ovoga programa) u suradnji s partnerima (udruženjima klubova liječenih alkoholičara iz Virovitice i Slatine) i suradnicima iz ostalih nadležnih tijela. U osnovnim i srednjim školama edukaciju učenika provode prethodno educirani edukatori i ova je edukacija započela u protekloj školskoj godini, dok edukaciju mladih u zajednici (u gradovima, općinama i ostalim naseljima) provode partneri, a započela je ovom javnom tribinom u Špišić Bukovici i nastavit će se provoditi i u ostatku Virovitičko-podravske županije ove i sljedeće godine.

Ovu prvu u nizu planiranih edukaciju mladih organiziralo je Udruženje klubova liječenih alkoholičara Virovitica (UKLA Virovitica) u Špišić Bukovici. Bila je u formi javne tribine, a sudjelovale su stručne voditeljice UKLA Virovitica Jasna Čupen i Gordana Radusin, policijska službenica Anita Relić iz Policijske uprave Virovitičko-podravske koja je suradnica u programu te psiholog i voditelj programa Siniša Brlas iz Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

Ovaj preventivni program usmjeren sigurnijem rastu i razvoju mladih osmišljen je u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, financiran je od strane Ministarstva zdravstva, a usklađen je s Europskim standardima kvalitete u provedbi preventivnih aktivnosti među djecom i mladima te ima visoke standarde u prevenciji i suzbijanju ovisnosti. Prvu su godinu provedbe programa obilježile pripremne aktivnosti (edukacija edukatora te izrada plakata i publikacije za mlade) za sve ono što će uslijediti u 2022. i 2023. godini, a to je sustavna i obuhvatna specifična edukacija mladih u našoj županiji o rizicima pijenja alkohola.

U posljednje smo vrijeme svjedoci osobito štetnih događaja u prometu, često i s tragičnim posljedicama, a u mnogima od njih sudjelovali su mladi vozači pod utjecajem alkohola. Osim toga, mladi učestalo konzumiraju alkoholna pića u različitim situacijama, što je opasno za njihovo zdravlje i sigurnost i štetno je za njihov rast i razvoj. Ovo su samo neki od važnih razloga zbog kojih je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u suradnji s partnerima (udruženjima klubova liječenih alkoholičara) i suradnicima (odgojno-obrazovnim ustanovama i Policijskom upravom) započeo s provedbom obuhvatne prevencije rizika uzrokovanih pijenjem alkohola mladih.

22. **Održana javna tribina o slobodnom vremenu mladih u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica**

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je u petak 28. listopada 2022. godine u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica javnu tribinu pod nazivom „Slobodno vrijeme mladih". Povod je obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige (15. listopada - 15. studenoga), a tema o slobodnom vremenu mladih odabrana je stoga što je glavna tema Mjeseca hrvatske knjige posvećena mladima budući da je 2022. godina proglašena Europskom godinom mladih. Gostovanje profesora Brlasa na ovoj javnoj tribini doprinos je javnozdravstvenom djelovanju usmjerenom prevenciji i suzbijanju rizičnih ponašanja, a istovremeno i afirmaciji zdravlja djece i mladih. Godinama se na ovakav ili slične načine promoviraju i mnoge druge važne teme za mlade; od štetnosti djelovanja droga, pušenja duhanskih proizvoda, pijenja alkohola, ispitne tjeskobe, pa do važnosti organiziranja slobodnog vremena. Upravo se konceptom slobodnog vremena profesor Brlas bavi već dulje od 20 godina, i to u kontekstu zaštitnih i rizičnih činitelja za rast i razvoj mladih. Istraživao je ovaj fenomen i objavljivao o tome stručne radove pa je stoga relevantan stručnjak u ovome području koje je pomalo društveno i znanstveno zapušteno. Mjesec hrvatske knjige (od 15. listopada - 15. studenoga) dobar je i uvod u obilježavanje Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti (od 15. studenoga - 15. prosinca).

23. **Zavod za javno zdravstvo nizom aktivnosti za mlade ispunio je ovu Europsku godinu mladih**

Europska je unija 2022. godinu proglasila Europskom godinom mladih. Poseban je razlog za to ugroza pandemije koronavirusa koja se osobito nepovoljno odražava na rast i razvoj djece i mladih. Ovoj se krizi pridružuju i brojni drugi nepovoljni utjecaji, poput potresa, prijetnje ratom širih razmjera, ekonomske nestabilnosti i pada životnog standarda. I sve to traje već dugo, godinama. Stoga možemo reći da smo kolektivno u stanju tzv. permakrize (britanski Collins Dictionary je riječ permakriza stoga odabrao kao riječ godine), produljenog (permanentnog) razdoblja nestabilnosti i nesigurnosti koje je posljedica niza prijetećih događaja koji su ustvari jedan dulji niz traumatskih iskustava.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije na vrijeme je prepoznao prostor za proaktivnim i preventivnim djelovanjem u ovim izazovnim vremenima, a osobito je prepoznao važnost djelovanja usmjerenog ranjivoj populaciji djece i mladih, pa je tijekom 2022. godine Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja ovoga Zavoda intenzivno provodila raznolike aktivnosti usmjerene osnaživanju mladih u razvijanju samozaštitnih kapaciteta za lakše nošenje s izazovima ovog bremenitog vremena.

Osobne i kolektivne traume često su mogući okidači za razvoj i ostalih rizičnih ponašanja djece i mladih, poput zlouporabe droge, pijenja alkohola, usvajanja delinkventnih i nepoželjnih oblika ponašanja (vršnjačkog nasilja, krađa, skitnji…). Stoga su aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo tijekom ove godine bile usmjerene upravo osvješćivanju rizika i preveniranju upravo ovakvih oblika nepoželjnih ishoda za mlade. U tome smislu u osnovnim i srednjim školama provedena je sustavna edukacija mladih o štetnostima pijenja alkohola u okviru programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu", a nedavno je započela i edukacija mladih u zajednici. U srednjim se školama provodi nacionalni preventivni program „Zdrav za pet" usmjeren edukaciji mladih o štetnom djelovanju droga i rizicima kockanja, klađenja i nekontroliranog igranja računalnih igrica. U osnovnim se školama provodi preventivni program „Kroz život bez nasilja" usmjeren suzbijanju vršnjačkog nasilja koji se ove godine proširio i izvan granica naše županije (došlo je do pozitivnog transfera znanja i iskustava, što je poželjna dodana vrijednost svake preventivne aktivnosti). U srednjim se školama provodi i edukacija mladih o štetnosti pušenja. Mladima u zajednici nastoji se pomoći i u kvalitetnijoj organizaciji slobodnog vremena, i to izradom vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" i javnozdravstvenim aktivnostima (poput javnih tribina) kojima se nastoji mladima osvijestiti važnost organizacije i planiranja aktivnosti u slobodno vrijeme. Do sada je održano gotovo 40 javnih tribina, predavanja ili radionica u našoj, ali i u nekim drugim županijama, i to kontinuirano tijekom cijele godine. Pandemija koronavirusa aktivirala je stručne kapacitete Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda i u smjeru proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju mladih, pa je objavljeno niz radijskih emisija, televizijskih priloga te informativnih i edukativnih tekstova o razvijanju vještina samopomoći radi učinkovitijeg snalaženja u izazovnim situacijama, a još od ranije u izdanju su Zavoda i vodiči za mlade poput vodiča „Kako prevladati ispitnu tjeskobu" namijenjenog učenicima i studentima kao oblika samopomoći u očuvanju mentalnog zdravlja.

Europsku godinu mladih Zavod za javno zdravstvo zaključuje na najbolji mogući način za mlade; novim, 14. po redu izdanjem vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" koji je u pripremi da svima bude dostupan do konca ove godine.

24. **Održano gostujuće predavanje o ovisnostima na Sveučilištu u Slavonskom Brodu**

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije gostovao je 17. studenoga 2022. godine kao pozvani predavač na Sveučilištu u Slavonskom Brodu. Ondje je na poziv rektora Sveučilišta studentima i profesorima održao stručno predavanje o rizicima za razvoj ovisnosti pod nazivom „Ovisnost: gdje se kriju opasnosti".

Povod za predavanje potreba je Sveučilišta da se studentima i nastavnicima u Mjesecu borbe protiv ovisnosti (15. studenoga-15. prosinca) osvijeste rizici štetne zlouporabe sredstva ovisnosti i potakne ih se na usvajanje i njegovanje zdravih ponašanja. Siniša Brlas jedan je od vodećih domaćih stručnjaka u području prevencije i suzbijanja ovisnosti i jedan od vodećih stručnjaka u regiji u području psihologije ovisnosti te mu je rektor povjerio zadaću specifičnog educiranja studenata ovoga Sveučilišta. Ovo gostovanje profesora Brlasa na Sveučilištu u Slavonskom Brodu tek je posljednje u nizu predavanja profesora Brlasa na različitim sveučilištima u našoj i susjednim zemljama (u Zagrebu, Osijeku, Zadru, Pečuhu, Tuzli, Mostaru, Sarajevu, Novom Sadu…), a gostovanja kao pozvanog predavača na cijenjenim sveučilištima rezultat su njegova bavljenja psihologijom ovisnosti i proaktivnom skrbi o mentalnom zdravlju već gotovo 25 godina, zbog čega je do sada dobio niz prestižnih priznanja i nagrada, uključujući i „Zlatni grb Hrvatskog psihološkog društva", najprestižniju nagradu u psihologiji. Bogata iskustva profesora Brlasa u prevenciji i suzbijanju ovisnosti jedinstvena su čak i izvan granica naše zemlje pa ih je profesor Brlas do sada zato i imao priliku predstaviti i stručnjacima u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. Stoga i ne čudi da je i na domaćim sveučilištima prepoznata potreba da se njegova stečena znanja i iskustva prenesu studentima.

Pozivi profesoru Brlasu da održi predavanja na više domaćih i inozemnih sveučilišta odraz su ujedno i dugogodišnjeg stručnog rada u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, ali su također i još jedan pokazatelj da Virovitica i Virovitičko-podravska županija imaju vrsne stručnjake od kojih učiti mogu i sadašnji i budući stručnjaci.

25. **Zavod za javno zdravstvo započeo s edukacijom o rizicima kockanja za učenike u Virovitičko-podravskoj županiji**

U srijedu 23. studenoga 2022. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao je predavanje pod nazivom „Kockanje mladih: opasnost skrivena u zabavi" za učenike drugoga razreda Tehničke škole Virovitica. Ovim je predavanjem nastavljeno s provedbom nacionalnog programa „Zdrav za pet" u Virovitičko-podravskoj županiji, ali se uz dosadašnju edukaciju o štetnosti alkohola namijenjenu učenicima osmoga razreda osnovnih škola i edukaciju o štetnosti droga namijenjenu učenicima prvoga razreda srednjih škola sada započinje i sa specifičnom edukacijom učenika drugoga razreda srednjih škola o rizicima koji proizlaze iz nekontroliranog

igranja igara na sreću odnosno kockanja. Zavod za javno zdravstvo ovom novom edukacijom stvara dodanu vrijednost školskim preventivnim programima, ali i cjelokupnoj skrbi o zdravlju mladih te dobrobiti zajednice.
Kockanje odnosno igre na sreću vrlo su čest oblik ponašanja mladih i mladi ih uglavnom doživljavaju kao oblik zabave. Radi se ustvari o skupu raznovrsnih igara, ponašanja i aktivnosti koje uključuju ulaganje novca uz rizik i nadu u očekivani pozitivan ishod (dobitak). Igrač riskira i nada se da će povratiti uloženo ili dobiti više od toga (kako piše u Terminološkom opisnom rječniku ovisnosti Siniše Brlasa). Međutim, pri tome se često dogodi gubitak kontrole kod ulaganja novca, zbog čega dolazi do gubitaka koji, osim u novčanom smislu, imaju često negativne posljedice na život pojedinca i njegove obitelji. Na ovaj način kockanje postaje društveni odnosno javnozdravstveni problem. Stoga je ulaganje napora u prevenciju ovih rizika ujedno i oblik proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju mladih.
Program „Zdrav za pet" provodi se na nacionalnoj razini, a već više od deset godina uspješno se provodi i u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o preventivnom programu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike nastoje prevenirati rizična ponašanja djece i mladih. Ulaganje u prevenciju rizičnih ponašanja mladih jedna je od ključnih aktivnosti u očuvanju njihova zdravlja i jako je važno da su aktivnosti koje se među njima provode dosljedne i kontinuirane kako bi bile i maksimalno učinkovite. Stoga se već godinama ovaj program dosljedno provodi u našoj županiji, čime je Virovitičko-podravska županija jedna od malobrojnih županija koja je ustrajna u njegovoj provedbi. Uspješna provedba programa pokazatelj je također i dobre međusektorske suradnje utemeljene na „Protokolu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji", u Republici Hrvatskoj jedinstvenom modelu suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti.

26. **Obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama**

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama u petak 25. studenoga 2022. godine u virovitičkom gradskom parku postavljen je natpis na klupi kojemu je svrha potaknuti građane na nenasilno rješavanje nesuglasica u međuljudskim odnosima. Na predstavljanju ovoga natpisa ispred Zavoda za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije sudjelovao je medicinski tehničar Tomislav Šokec, kao zamjenik član Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji.

27. **Sudjelovanje na predstavljanju knjige „Droga i kriminal"**

U petak 25. studenoga 2022. godine u Policijskoj akademiji u Zagrebu održano je predstavljanje knjige „Droga i kriminal; važni metodički pristupi suzbijanja" autora Dubravka Klarića. Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije na

predstavljanju ove knjige sudjelovao je profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja.

Zavod za javno zdravstvo i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije otkupili su dio naklade te će ovu knjigu dobiti važni dionici u suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

28. **Suradnja sa studentima Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu**

U posljednjem broju Globala, studentskog medija Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu koji izlazi i u tiskanom i u digitalnom obliku, objavljen je članak pod nazivom „POD ZNAKOM STIGME: Pandemija, rat, kriza, a društvo očekuje da se lažno smiješiš" u kojemu su dijelovi razgovora s profesorom Sinišom Brlasom, psihologom u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.
Autori tekstova su mahom studenti koji surađuju s renomiranim stručnjacima u zemlji i inozemstvu u nastojanju da mladima približe relevantne teme društvenog i političkog života u našoj zemlji. Profesor Brlas u članku govori o ranjivosti mladih u doba kolektivnih trauma poput pandemije koronavirusa, ali i ostalih rizika u vrijeme tzv. permakrize (stanja osobite ugroženosti koje traje, permanentne je naravi).
Cjeloviti tekst objavljen je na poveznici: https://www.globalnovine.eu/drustvo/pod-znakom-stigme-pandemija-rat-kriza-a-drustvo-ocekuje-da-se-lazno-smijesis-5022088

29. **Na Sveučilištu u Osijeku održano gostujuće predavanje o ovisnostima i mentalnom zdravlju**

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije gostovao je 13. prosinca 2022. godine kao pozvani predavač na Sveučilištu u Osijeku. Ondje je studentima psihologije na Filozofskom fakultetu održao stručno predavanje o prevenciji i suzbijanju ovisnosti te proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju.
Siniša Brlas jedan je od vodećih domaćih stručnjaka u području prevencije i suzbijanja ovisnosti, ali i jedan od vodećih stručnjaka u regiji u području psihologije ovisnosti kao relativno novoga područja primijenjene psihologije. Ovo njegovo gostovanje na Sveučilištu u Osijeku tek je posljednje u nizu predavanja koja je održavao na različitim sveučilištima u našoj i susjednim zemljama. Gostovanja profesora Brlasa kao pozvanog predavača na cijenjenim sveučilištima u regiji (u Zagrebu, Osijeku, Zadru, Pečuhu, Tuzli, Mostaru, Sarajevu, Novom Sadu, Slavonskom Brodu…) rezultat su njegova bavljenja psihologijom ovisnosti i proaktivnom skrbi o mentalnom zdravlju već gotovo 25 godina, zbog čega je do sada dobio niz prestižnih priznanja i nagrada, uključujući i „Zlatni grb Hrvatskog psihološkog društva", najprestižniju nagradu u psihologiji. Bogata iskustva profesora Brlasa u prevenciji i suzbijanju ovisnosti jedinstvena su čak i izvan granica naše zemlje pa ih je profesor Brlas do sada zato i imao priliku predstaviti i stručnjacima u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini, a na hrvatskim sveučilištima svoja bogata znanja i iskustva već godinama prenosi studentima.

Odraz je to ujedno i dugogodišnjeg stručnog rada u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, ali je također i još jedan pokazatelj kako Virovitica i Virovitičko-podravska županija imaju vrsne stručnjake od kojih mogu učiti i sadašnji i budući stručnjaci.

30. **Knjiga „Droga i kriminal" poznatog kriminalista Dubravka Klarića predstavljena u Virovitici**

U srijedu 14. prosinca 2022. godine u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održano je predstavljanje knjige „Droga i kriminal; važni metodički pristupi suzbijanja" našeg poznatog kriminalista Dubravka Klarića.
Zavod za javno zdravstvo i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije otkupili su dio naklade kako bi ovu knjigu dobili važni dionici u suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, prvenstveno suci, policijski službenici, carinici i socijalni radnici. Knjigu je sudionicima predstavio osobno njezin autor, a uvodnu je riječ na predstavljanju ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije održao profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja.
Ovom promocijom Zavod za javno zdravstvo završava ovogodišnje obilježavanje Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

31. **Objavljeno četrnaesto izdanje vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji"**

Koncem 2022. godine objavljeno je četrnaesto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča za pomoć u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji". Više od 15 godina stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije uspješno razvijaju u našoj zemlji jedinstveni projekt „Iskoristi dan" kojemu je cilj pomoći mladima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Projekt je 2007. godine pokrenut u Slatini pod nazivom „Iskoristi dan", a potom se sljedeće godine nastavio provoditi i u Virovitici pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitici". Nakon toga se svake godine za redom pod nazivom "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" provodi i na cjelokupnom području Virovitičko-podravske županije jer obuhvaća sve gradove i općine u županiji. Ishodište projekta je istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je tijekom deset godina provedeno među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, a potom i među studentima Visoke škole u Virovitici. Rezultati istraživanja ukazali su na važnost i potrebu kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mladih te su stoga stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i članovi Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije pokrenuli ideju izrade vodiča koji informira mlade o mogućnostima uključivanja u raznolike sportske, društvene, vjerske i ine sadržaje u svim gradovima i općinama naše županije. Ovo je jedinstveni vodič u Republici Hrvatskoj i kao primjer dobre prakse predstavljen je više puta diljem naše zemlje, pa i u inozemstvu. U realizaciji izmijenjenih i dopunjenih izdanja vodiča

već godinama aktivno sudjeluju učenici i voditelji školskih preventivnih programa u školama, članovi savjeta mladih te raznih udruga u Virovitičko-podravskoj županiji, a javnim je pozivom u izradu dopunjenih izdanja posljednjih godina uključena i šira javnost u našoj županiji. Iako je namijenjen svima, vodič se ciljano dijeli učenicima sedmoga razreda u osnovnim školama u Virovitičko-podravskoj županiji i studentima prve godine Veleučilišta u Virovitici. Svima ostalima besplatno je dostupan u elektronskom obliku na internetskoj stranici Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije (https://www.zzjzvpz.hr/hr/sadrzaj/knjiznica/knjige/iskoristi_dan_u_vpz_2022.pdf). Vodič je i ove godine financiran sredstvima Ministarstva zdravstva iz preventivnog programa koji pod nazivom „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" u Virovitičko-podravskoj županiji već drugu godinu za redom provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Izdavač vodiča "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, a autori i urednici su Miroslav Venus, Vesna Šerepac i Siniša Brlas.

5. Sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima

1. Sudjelovanje na okruglom stolu povodom Međunarodnog dana žena

Povodom Međunarodnog dana žena kojim se obilježavaju ekonomska, politička i društvena dostignuća žena, u utorak 08. ožujka 2022. godine u Virovitičko-podravskoj županiji održan je okrugli stol na temu „Žena u modernom društvu; uspjesi i izazovi ravnopravnosti spolova". Okrugli stol organiziralo je Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Virovitičko-podravske županije i Udruga S.O.S. Virovitica. Na skupu kojega je pozdravio i na kojemu je nazočio i župan Virovitičko-podravske županije Igor Andrović sudjelovao je i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, kao član Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji.

2. Na Sajmu zdravstvenih inovacija prikazan županijski Protokol međusektorske suradnje u borbi protiv ovisnosti

Povodom Svjetskog dana zdravlja u četvrtak 07. travnja 2022. godine u Zagrebu je održan Sajam zdravstvenih inovacija. Na Sajmu je sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je ponudio informaciju o „Protokolu međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji". Protokol je u pravom je smislu inovacija u prevenciji i suzbijanju ovisnosti kao bolesti i javnozdravstvenog problema jer je jedinstven u Republici Hrvatskoj. Pristup protokoliranju suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji počeo se razvijati 2007. godine, da bi aktualni oblik dobio 2017. godine u okviru projekta kojega je pod nazivom „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji" proveo Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Kako bi se osnažila međusektorska i interdisciplinarna suradnja u borbi protiv ovisnosti, na županijskoj razini tada je formirana Stručna radna skupina koja je izradila Protokol. U Stručnoj radnoj skupini bili su stručnjaci različitih struka iz različitih resora, a obuhvaćeni su resori zdravstva, socijalne skrbi, pravosuđa, policije, odgoja i obrazovanja, lokalne uprave i samouprave te organizacije civilnog društva. Primjerci Protokola podijeljeni su stručnjacima u resorima koji su sudjelovali u njegovom nastajanju i oni ga sada koriste u suradnji na županijskoj razini.

3. **Održana edukacija o psihologiji ovisnosti za Klub studenata psihologije Hrvatskih studija**

Klub studenata psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu „Feniks" već godinama provodi kampanju upoznavanja studenata psihologije s aktivnostima psihologa u svakodnevnoj praksi. Tako je i ove godine održan 10. po redu stručni skup pod nazivom „Psihologija u praksi" s ciljem da se novim generacijama studenata pruži prilika da se upoznaju s djelovanjem psihologa u praksi, kao dopuna teorijskom znanju koje se stječe na fakultetu, a na ovaj im se način pomaže i objektivnije sagledati prednosti i izazove budućeg profesionalnog rada. Stoga na ovom skupu redovito gostuju psiholozi praktičari koji su kao stručnjaci prepoznati u pojedinom području psihologije i koji svojim iskustvom i znanjem mogu dati doprinos navedenom cilju skupa te olakšati studentima prepoznavanje konkretne uloge psihologa u zajednici i društvu općenito.

Prepoznajući iskustvo i doprinos koje u području psihologije ovisnosti kao grane primijenjene psihologije ima profesor Siniša Brlas, Klub studenata psihologije pozvao ga je da održi predavanje na temu „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti". Profesor Brlas već se više od 20 godina bavi psihologijom ovisnosti i jedan je od vodećih stručnjaka u regiji u ovome području.

Predavanje je profesor Brlas održao u petak 08. travnja 2022. godine posredstvom Zoom platforme, a nakon predavanja odgovarao je na mnoštvo pitanja zainteresiranih studenata.

4. Na Sveučilištu u Zadru predstavljen je županijski model međusektorske suradnje u borbi protiv ovisnosti

Na Sveučilištu u Zadru od 26. do 28. svibnja 2022. godine održani su 23. Dani psihologije. Na ovom važnom međunarodnom stručnom i znanstvenom skupu na poziv predsjednice Programskog odbora sudjelovao je aktivno i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je održao predavanje pod nazivom „Interdisciplinarna i međusektorska suradnja dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti". Temelj predavanja profesora Brlasa bili su „Protokol međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji" i njegova knjiga „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti".

Navedeni Protokol inovativan je i jedinstveni pristup u prevenciji i suzbijanju ovisnosti kao bolesti i javnozdravstvenog problema u Republici Hrvatskoj. Pristup protokoliranju suradnje dionika u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji započeo se razvijati još 2007. godine, da bi sadašnji oblik dobio 2017. godine u okviru projekta kojega je pod nazivom „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji" proveo Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Kako bi se osnažila međusektorska, a ujedno i interdisciplinarna suradnja u borbi protiv ovisnosti na županijskoj razini, tada je formirana Stručna radna skupina koja je izradila Protokol. U Stručnoj radnoj skupini bili su stručnjaci različitih struka iz različitih resora, a obuhvaćeni su resori zdravstva, socijalne skrbi, pravosuđa, policije, odgoja i obrazovanja, lokalne uprave i samouprave te organizacije civilnog društva. Primjerci Protokola podijeljeni su potom stručnjacima u svim resorima koji su sudjelovali u njegovom nastajanju i oni ga koriste u suradnji na županijskoj razini.

Navedena knjiga profesora Brlasa prva je knjiga u našoj zemlji, ali i u regiji, u području psihologije ovisnosti i postavila je temelj ovom važnom području primijenjene psihologije.

Virovitičko-podravske županija predvodnica je u mnogim područjima borbe protiv ovisnosti. Ovdje je nastao jedini rječnik ovisnosti u ovome dijelu Europe te prve knjige u području psihologije ovisnosti kojih je autor profesor Brlas, u neposrednom radu s ovisnicima u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije provodi se jedinstveni program savjetodavnog rada, u Virovitičko-podravskoj županiji provode se mnogi inovativni preventivni projekti i programi, a navedeni Protokol međusektorske suradnje samo je dodana vrijednost ovom cjelokupnom trudu i nastojanjima da se stanovnici naše županije (a osobito mladi) što uspješnije zaštite od rizične zloupotrebe sredstava ovisnosti.

5. Sudjelovanje na seminaru o savjetodavnom radu sa žrtvama nasilja u obitelji i nasilja nad ženama

Od 02. do 04. lipnja 2022. godine u Tuheljskim Toplicama održan je na trodnevni rezidencijalni seminar za članove i članice županijskih timova za suzbijanje nasilja u obitelji i nasilja nad ženama, a u sklopu projekta „Zajedno protiv nasilja – savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja". Ovaj projekt provode Udruga S.O.S. iz Virovitice i Udruga „Hera" iz Križevaca. Skup je podržalo i Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske.

Seminar je ustvari bio trening komunikacijskih i ostalih stručnih vještina u pružanju pomoći žrtvama kaznenih djela iz djelokruga Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Izlaganja su održali vodeći domaći stručnjaci i predstavnici različitih institucija koji se u našoj zemlji aktivno trude unaprijediti sustav podrške žrtvama i svjedocima kaznenih djela. U Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije s problematikom nasilja u obitelji i nasilja nad ženama stručnjaci se najviše susreću prilikom provedbe sudskih mjera liječenja od ovisnosti o alkoholu.

Na ovom je skupu stoga sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je ujedno i član Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji. Profesor Brlas sudionike je upoznao s iskustvima u protokoliranju međusektorske suradnje dionika u Virovitičko-podravskoj županiji te je predstavio „Protokol međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji" kao primjer dobre prakse koji može poslužiti kao temelj i za protokoliranje suradnje dionika u tretmanu žrtava obiteljskog nasilja.

Sudjelovanje na ovoj edukaciji također je i doprinos suradnji Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije s udrugama civilnog društva u javnom interesu usmjerenom pomoći osobama koje su u riziku za zdravlje i život.

6. Sudjelovanje na godišnjem sastanku službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

U Zagrebu je 13. lipnja 2022. godine održan redoviti godišnji sastanak službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja županijskih zavoda za javno zdravstvo, a organizator je bio Hrvatski zavod za javno zdravstvo. To je uvijek prilika da se razmijene iskustva i primjeri dobre prakse među stručnjacima koji se aktivno bave tretmanom ovisnika i prevencijom ovisnosti, ali je i prigoda upoznati se s trendovima u području štetne zloupotrebe sredstava ovisnosti i aktivnostima povezanima s borbom protiv ovog velikog javnozdravstvenog problema, ali i kronične recidivirajuće bolesti.

Na ovom je skupu sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je predložio intenziviranje suradnje dionika odnosno organiziranje skupova i sastanaka na kojima bi sudionici imali mogućnost

učinkovitije razmjenjivati iskustva i primjere dobre prakse koji i svima ostalima mogu poslužiti za još uspješniju borbu protiv ovisnosti.

7. **Sudjelovanje na okruglom stolu povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama**

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama koji se u svijetu odlukom Generalne skupštine UN-a obilježava 26. lipnja, u ponedjeljak 27. lipnja 2022. godine u Zagrebu je održan okrugli stol na temu „Sustav prikupljanja podataka i praćenja javnih politika na području ovisnosti – izazovi i potrebe". Okrugli stol organizirao je Hrvatski zavod za javno zdravstvo u okviru pripreme implementacije nove Nacionalne strategije djelovanja na području ovisnosti za razdoblje od 2022. do 2030. godine, a u raspravi je sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Profesor Brlas bio je svojevremeno član Stručne radne skupine Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske za izradu Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga pa je svoja iskustva i prijedloge na ovome okruglom stolu podijelio s ostalim sudionicima.

8. **Aktivno sudjelovanje u Istraživačkoj ljetnoj školi na Sveučilištu u Zadru**

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije sudjelovao je ove godine kao pozvani predavač u Istraživačkoj ljetnoj školi u Zadru.

Istraživačka ljetna škola projekt je u organizaciji krovne udruge studenata psihologije u Hrvatskoj „Psihomnia". Radi se o petodnevnom događaju tijekom kojega studenti slušaju predavanja, sudjeluju u radionicama i rade s mentorima na svojim istraživačkim radovima i

projektima. Potom svoje radove prezentiraju na stručnim i znanstvenim skupovima. Na ovakav način budući psiholozi i psihologinje razvijaju istraživački duh te usvajaju praktične i za budući rad važne vještine i znanja. U tome ih podučavaju vrsni psiholozi iz prakse, stručnjaci koji su se dokazali u svojemu stručnom radu. Stoga je i prepoznat potencijal stručnoga rada profesora Brlasa koji se bavi psihologijom ovisnosti i jedan je od vodećih stručnjaka u ovome području primijenjene psihologije u Hrvatskoj, ali i u regiji.
Ove se godine Istraživačka ljetna škola održavala se na Sveučilištu u Zadru od 11. do 15. srpnja, a glavna tema bila je "(Raz)umom protiv zabluda: psihologija modernog društva".
Ovo je gostovanje u Istraživačkoj ljetnoj školi tek posljednje u nizu predavanja profesora Brlasa na različitim sveučilištima u našoj i susjednim zemljama. Gostovanja Siniše Brlasa kao pozvanog predavača na cijenjenim sveučilištima rezultat su njegova bavljenja psihologijom ovisnosti i proaktivnom skrbi o mentalnom zdravlju već gotovo 25 godina, zbog čega je do sada dobio niz prestižnih priznanja i nagrada, uključujući i „Zlatni grb Hrvatskog psihološkog društva", najprestižniju nagradu u psihologiji. Iskustva profesora Brlasa u prevenciji i suzbijanju ovisnosti jedinstvena su čak i izvan granica naše zemlje pa ih je profesor Brlas do sada imao priliku predstaviti i stručnjacima u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. Stoga i ne čudi da je i na domaćim sveučilištima prepoznata potreba da se njegova stečena znanja i iskustva prenesu studentima.
Pozivi profesoru Brlasu da održi predavanja na više domaćih i inozemnih sveučilišta odraz su ujedno i dugogodišnjeg stručnog rada u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije, ali su također i još jedan pokazatelj da Virovitica i Virovitičko-podravska županija imaju vrsne stručnjake od kojih učiti mogu i sadašnji i budući stručnjaci.

9. **Preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" predstavljen na Sveučilištu u Varaždinu**

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije predstavio je preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" 24. rujna 2022. godine na Sveučilištu Sjever u Varaždinu u okviru Psihošpancira, jednog od najprestižnijih stručnih skupova psihologa i ostalih suradničkih struka u našoj zemlji.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije od 2021. do 2023. godine u Virovitičko-podravskoj županiji provodi ovaj preventivni program te ga promovira u okruženju kao primjer dobre prakse o tome kako se u lokalnoj zajednici mogu provoditi na istraživanjima utemeljeni preventivni programi koji su istovremeno usklađeni s europskim standardima kvalitete u prevenciji. U okviru svojega izlaganja profesor Brlas je predstavio i publikaciju „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" koja je izrađena za potrebe provedbe edukacije mladih i dodana je vrijednost programu jer doprinosi trajnosti preventivnog djelovanja među mladima i nakon što program završi, interdisciplinarne je skupine autora (psiholog, liječnik, pedagog, socijalni pedagog i prometni stručnjak) te je u formi vodiča za mlade džepnog formata podijeljena mladima tijekom provedbe aktivnosti u programu. Svima je besplatno dostupna u elektroničkom obliku na www.zzjzvpz.hr.

10. **Predstavljanje programa i publikacije „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" na najvažnijem znanstveno-stručnom skupu u regiji o preventivnim aktivnostima u zajednici**

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije od 2021. do 2023. godine u Virovitičko-podravskoj županiji provodi preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" u okviru kojega je objavljena i istoimena publikacija. Program i publikacija predstavljeni su na IX. znanstveno-stručnom skupu „Osnaživanje potencijala za preventivne aktivnosti u zajednici" koji je od 29. rujna do 1. listopada 2022. godine održan na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku, a stručnjacima ih je predstavio voditelj programa i urednik publikacije profesor psihologije Siniša Brlas.

Ovaj važan multidisciplinarni skup, jedan od najprestižnijih skupova o prevenciji u regiji, već tradicionalno organizira Odsjek za psihologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Osijeku, ovoga puta u suorganizaciji s Društvom psihologa Osijek i Hrvatskim psihološkim društvom. Predstavljanje županijskog programa i publikacije na ovome skupu primjer je dobre prakse o tome kako se u lokalnoj zajednici mogu provoditi na istraživanjima utemeljeni preventivni programi koji su istovremeno usklađeni s europskim standardima kvalitete u prevenciji.

Publikacija „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" dodana je vrijednost programu jer doprinosi trajnosti preventivnog djelovanja među mladima i nakon što program završi, interdisciplinarne je skupine autora (psiholog, liječnik, pedagog, socijalni pedagog i prometni stručnjak) te je u formi vodiča za mlade džepnog formata podijeljena mladima tijekom provedbe aktivnosti u programu. Svima je besplatno dostupna u elektroničkom obliku na www.zzjzvpz.hr.

Predstavljanje programa i publikacije prethodilo je centralnoj svečanosti otvaranja skupa, što samo po sebi govori o reputaciji koju u stručnim krugovima imaju preventivne aktivnosti Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i pokazatelj je kako se

u našoj županiji provode iznimno kvalitetne preventivne aktivnosti usmjerene zaštiti zdravlja, osobito djece i mladih.

11. Sudjelovanje na završnom skupu edukativnog programa o mentalnom zdravlju djece i mladih

U petak 07. listopada 2022. godine u Zagrebu je održan završni skup edukativnog programa „PoMoZi Da" u sklopu projekta „Živjeti zdravo". Provoditelj programa je Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Radi se o programu zdravstvene pismenosti u području mentalnog zdravlja djece i mladih usmjerenom prepoznavanju problema mentalnog zdravlja djece i mladih te pružanju psihološke prve pomoći. Na ovome skupu sudjelovao je i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je jedini stručnjak iz Virovitičko-podravske županije koji je završio edukaciju za edukatore u okviru ovoga programa.

Osim toga, profesor Brlas jedan je od začetnika u našoj zemlji jedinstvenog projekta koji se pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja" provodi od 2010. godine i koji je iznjedrio niz važnih publikacija u području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju, uglavnom u izdanju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije. Profesor Brlas također već godinama kao gost-predavač održava predavanja o mentalnom zdravlju studentima na više hrvatskih sveučilišta. Ovime se naš Zavod promaknuo u jedan od vodećih zavoda u području skrbi o mentalnom zdravlju u našoj zemlji.

12. Sudjelovanje na konferenciji o podršci žrtvama nasilja

U srijedu 16. studenoga 2022. godine u Tehnološko-inovacijskom centru u Virovitici održana je konferencija „Niste same" o pravima, zaštiti, podršci i uslugama žrtvama nasilja, a sve u okviru projekta „Centar za podršku, savjetovanje i osnaživanje" kojega provodi Virovitičko-podravska županija u suradnji s projektnim partnerom Udrugom S.O.S. Virovitica. Na ovome skupu sudjelovao je i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je ispred Zavoda član Županijskog tima za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Virovitičko-podravskoj županiji.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije daje aktivan doprinos prevenciji i suzbijanju nasilja u Virovitičko-podravskoj županiji. U Zavodu se stručnjaci s problematikom nasilja u obitelji i nasilja nad ženama najviše susreću prilikom provedbe sudskih mjera liječenja ovisnosti o alkoholu. Ovu mjeru sudovi obično izriču osobama koje su pod utjecajem alkohola počinile nasilje u obitelji, a mjere se potom provode u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

13. **Sudjelovanje na predstavljanju rezultata istraživanja o rizičnim ponašanjima intravenskih ovisnika**

U utorak 06. prosinca 2022. godine u Zagrebu je održan stručni skup na kojemu su predstavljeni rezultati istraživanja prevalencije HIV-a, hepatitisa C i rizičnih ponašanja kod osoba koje injektiraju droge u Republici Hrvatskoj. Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama prikuplja podatke o raširenosti zaraznih bolesti među intravenskim ovisnicima što pruža važan uvid o načinu prijenosa zaraze među ovisnicima. U tome kontekstu i u našoj je zemlji provedeno ovakvo istraživanje te su rezultati predstavljeni na ovome stručnom skupu. Navedeni podaci korisni su kao pokazatelj smjera u prevenciji širenja zaraznih bolesti među ovisnicima.

Na ovome skupu nazočan je bio i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije koji je aktivno sudjelovao u raspravi o metodologiji i uzorkovanju u provedbi navedenog istraživanja.

14. **Sudjelovanje na predstavljanju rezultata istraživanja o bihevioralnim ovisnostima mladih**

U četvrtak 08. prosinca 2022. godine u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u Zagrebu održano je predstavljanje rezultata ESPAD istraživanja o bihevioralnim ovisnostima u Republici Hrvatskoj. Bihevioralne ovisnosti naziv je za rizična ponašanja, osobito djece i mladih, koja uključuju gubitak kontrole poriva i ponašanja i ne uključuju unos tvari u organizam te imaju skupinu simptoma i posljedica zajedničkih s ostalim (konvencionalnim) ovisnostima koje podrazumijevaju unos tvari u organizam. Najzastupljeniji oblik u korpusu takvih rizičnih ponašanja jest kockanje. Navedeni podaci koji su dobiveni ovim opsežnim istraživanjem među učenicima u hrvatskim školama korisni su kao pokazatelj smjera u prevenciji rizičnih ponašanja mladih.

Na ovome skupu nazočan je bio i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

15. **Sudjelovanje na Hrvatskoj akademiji cjelovitog pristupa liječenju ovisnosti**

Od 16. do 18. prosinca 2022. godine u Svetom Martinu na Muri održan je stručno-znanstveni skup pod nazivom "Hrvatska akademija cjelovitog pristupa liječenju ovisnosti".

Ovisnost je kronična recidivirajuća bolest mozga i često je cjeloživotni problem ovisnika. Ona je i javnozdravstveni i društveni problem koji ishodište ima u brojnim biološkim, psihološkim i socijalnim činiteljima i stoga se definira kao biopsihosocijalni problem. Slijedom ovih značajki ovisnosti u pristupu odvikavanju i liječenju uključuju se stručnjaci različitih pomažućih struka, osobito psihijatri i psiholozi. Stoga je ovaj skup okupio najznačajnije stručnjake koji se u našoj zemlji bave tretmanom i liječenjem ovisnika. Kroz brojne radionice stručnjaci su zajednički promišljali o najučinkovitijim pristupima odvikavanja i liječenja ovisnika i perspektivama interdisciplinarne suradnje.

Na Akademiji je sudjelovao i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

6. Medijska promocija i praćenje

1. Medijska promocija na internetskim portalima

Brojni internetski portali objavljivali su tijekom godine vijesti o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije.

2. Sudjelovanje u radijskoj emisiji Pitomog radija o aktivnostima u 2021. godini

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u petak 07. siječnja 2022. godine sudjelovao je u snimanju radijske emisije Pitomog radija iz Pitomače. Tema emisije iz serijala „Živjeti zdravo" bila je vezana uz aktivnosti Djelatnosti u 2021. godini, s naglaskom na prevenciju ovisnosti i skrb o mentalnom zdravlju, te uz preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" i publikacije objavljene u okviru ovoga programa.

3. Sudjelovanje u radijskoj emisiji Informativnog centra Virovitica

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u ponedjeljak 10. siječnja 2022. godine sudjelovao je u radijskoj emisiji Informativnog centra Virovitica. Tema emisije bila je vezana uz pijenje alkohola i sudjelovanje u prometu mladih, te uz preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu". Uz profesora Brlasa u emisiji je sudjelovala i Anita Relić, službenica Policijske uprave Virovitičko-podravske i suradnica Zavodu u provedbi edukacije mladih u okviru navedenog preventivnog programa.

4. Sudjelovanje u programu Plave televizije

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u petak 14. siječnja 2022. godine dao je intervju za program Plave TV. Tema je bila vezana uz aktivnosti Djelatnosti u 2021. godini, s naglaskom na prevenciju ovisnosti i skrb o mentalnom zdravlju, te uz preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu".

5. Sudjelovanje u radijskoj emisiji Informativnog centra Virovitica

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u petak 21. siječnja 2022. godine sudjelovao je u radijskoj emisiji Informativnog centra Virovitica pod nazivom "Na njima svijet ostaje". Tema emisije bila je vezana uz slobodno vrijeme mladih, osobito uz dugogodišnju preventivnu aktivnost koja se pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji" provodi u Virovitičko-podravskoj županiji već 15 godina.

6. Sudjelovanje u radijskoj emisiji „Živjeti zdravo" o mentalnom zdravlju

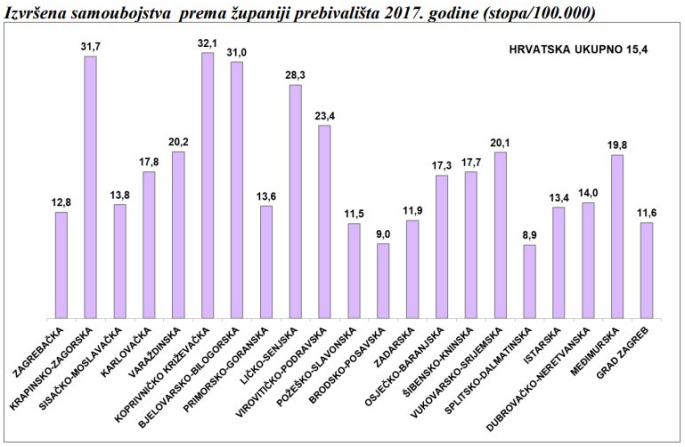
Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u petak 09. rujna 2022. godine sudjelovao je u snimanju radijske emisije Pitomog radija iz Pitomače (emitiranje je naknadno). Tema emisije iz serijala „Živjeti zdravo" bila je vezana uz obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja koji se u svijetu obilježava 10. listopada. Profesor Brlas govorio je o mentalnom zdravlju u vrijeme kolektivnih trauma, kao što su pandemija, ratovi, ekonomske krize i prirodne nepogode, te o aktivnostima koje će se povodom obilježavanja ovoga datuma provoditi u Virovitičko-podravskoj županiji.

7. Sudjelovanje u radijskoj emisiji „Živjeti zdravo" o temi samoubojstava

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u petak 23. rujna 2022. godine sudjelovao je u snimanju radijske emisije Pitomog radija iz Pitomače (emitiranje je naknadno 09. listopada). Tema emisije iz serijala „Živjeti zdravo" bila je vezana uz obilježavanje Svjetskog dana prevencije suicida (10. rujna) i Svjetskog dana mentalnog zdravlja (10. listopada). Profesor Brlas govorio je o pojavnosti suicida kod nas i drugdje, razlikama u suicidalnosti između muškaraca i žena te mladih i starijih, kao i o prevenciji suicida u okviru proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju, a osobito u vrijeme kolektivnih trauma kao što su pandemija, ratovi, ekonomske krize i prirodne nepogode.

Virovitičko-podravska županija među prvih je pet hrvatskih županija po stopi izvršenih suicida (prema podacima iz 2017. godine). Stoga Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja već godinama provodi sustavne aktivnosti usmjerene proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju, osobito one aktivnosti koje su usmjerene osvješćivanju građana o ovom javnozdravstvenom problemu, kao i psihoedukativne aktivnosti (izrada vodiča za samopomoć i slično).

Izvor: HZJZ

8. Sudjelovanje u emisiji Plave TV o mentalnom zdravlju

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u ponedjeljak 10. listopada 2022. godine sudjelovao je u snimanju priloga za Plavu televiziju. Tema emisije bila je vezana uz obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja koji se u svijetu obilježava 10. listopada. Profesor Brlas govorio je o mentalnom zdravlju u vrijeme kolektivnih trauma, kao što su pandemija, ratovi, ekonomske krize i prirodne nepogode, te o aktivnostima koje se u smislu očuvanja mentalnog zdravlja provode u Virovitičko-podravskoj županiji.

9. Sudjelovanje u radijskoj emisiji Radija Slatina o obilježavanju Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti

Profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije u četvrtak 24. studenoga 2022. godine sudjelovao je u radijskoj emisiji Radija Slatina "Govorimo o zdravlju". Tema emisije bila je vezana uz obilježavanje Međunarodnog mjeseca borbe protiv ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji (obilježava se od 15. studenoga do 15. prosinca). Profesor Brlas govorio je o problemu ovisnosti, ovisničkom ponašanju i razvoju ovisnosti, tretmanu i liječenju ovisnika u Zavodu za javno zdravstvo, zatim o rizičnim ponašanjima mladih, a osobito o preventivnim aktivnostima koje provodi Zavod.

10. Objavljen članak u Virovitičkom listu od 10. studenoga 2022. godine

VIROVITIČKI LIST I ČETVRTAK 10. STUDENOGA 2022. KULTURA | 17

INTERAKTIVAN, ZANIMLJIV I AKTUALAN

Otisnut i prezentiran "Moj fantastični knjigovnik"

Nekom čitanje šestorici učenika i učenica prijelaznih razredna Područnoj školi Virovitica predstavio je, zjedali filmove i kreirali stripove koristeći se različitim aplikacijama, otisnut je „fantastični knjigovnik".

Naši knjigovodi je nastajao kao produkt projekta međunarodnog, međuškolskog, a provodio se u suradnji sa školama s područja grada Virovitice i županijama Rhein-Neckar-Kreis (Njemačka) i Gospodar prstenova, Senka strgiva je tijekom ožujka i travnja školu jedan mjesec, a na radionicama koje su održane u svibnju i lipnju izradivali stranice putem aplikacija. Nakon završetka svih radova knjigovnik je otisnut, interaktivnog je karaktera i sadrži prigodni sadržaj stranica s motivima iz pročitanih književnih romana.

Na velikom broju koje je održano posljednjeg četvrtka listopada održanom projektu i ostali sudionici, učenici školi su prilično bili najbolji u rješavanju kviza o Kahoot aplikaciji. Kviz se sastojao od 20 pitanja koja su sadržajno bila vezana uz upoznavanje autora, a iz odgovora je vidjeti da je svaki učenik dobro pripremio za kviz te dobio svoj knjigovnik nagrađeno u ovoj školi kviza.

U suradnji knjigovodkinja održana su tri susreta sa učenicima koji su sudjelovali u projektu. Knjigovnik su otisnule i uredile knjižničarke Mirjana Kolomazović, Anja Jurmanović i Dajana Hurval, grafički ga je uredio Ivan Đurđević, a djelomično ga je financirao Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

M. Kolomazović

„VREMENASTE PRIČE" PREDSTAVLJENE U KNJIŽNICI

Uz Zorana Vakulu najmlađi učili o meteorologiji

Poznati meteorolog Zoran Vakula u petak, 4. studenoga, u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica predstavio je četiri dosad izdane slikovnice iz serijala „Vremenaste priče". Dok izdvojene slikovnice namijenjene djeci vrtićke dobi i učeničima niših razreda osnovne škole „Oblačasti", „Vjetropirasto", „Suncobrasto" i „Pahuljasto" napisali su Zoran Vakula, ilustracije potpisuju kreativni duo Nikola Filanović. Veliki broj oduševljenih, kojima su slikovnice namijenjene, gosta je pred-

SUSTAVNO KROZ DAN

Psiholog Siniša Brlas savjetovao mlade kako kvalitetno ispuniti svoje slobodno vrijeme

Siniša Brlas, psiholog, u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok", u petak, 28. listopada, u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica održao je tribinu „Slobodno vrijeme mladih". Pažnja je ovaj put bila usmjerena na to kako mladi provode svoje slobodno vrijeme, koje su njihove navike, koliko vremena provode ispred ekrana i koliko su pritom svjesni negativnih posljedica, te na koje načine se može utjecati na njihove navike.

– Na slobodno vrijeme gledamo kao na nešto što nam ostaje kada završimo sve svoje obaveze, kada ispunimo sve svoje dužnosti. Ono je ono što ostaje kada smo sami sa sobom. Ono je ono što ostaje kada smo sami sa sobom. Ono je ono što ostaje kada smo sami sa sobom

7. Zaključno i ukratko o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

Godinu 2022. obilježile su aktivnosti u provedbi preventivnih aktivnosti u okviru trogodišnjeg preventivnog programa „Kako ne utopiti mladost u alkoholu" (druga godina provedbe) i početak provedbe novoga projekta „Suradnjom do trijeznog suživota". Nastavljeno je s provedbom programa „Zdrav za pet" u Virovitičko-podravskoj županiji, a uz predavanja o drogama za učenike prvoga razreda srednjih škola započeto je i s predavanjima o kockanju za učenike drugoga razreda srednjih škola. Publicirane su nove publikacije, provedeno je mnogo predavanja i radionica u osnovnim i srednjim školama te na fakultetima. Nastavljeno je i s aktivnim sudjelovanjem na stručnim i znanstvenim skupovima. Aktivnosti su medijski promovirane, što je uključivalo i sudjelovanje u radijskim i TV emisijama te objavljivanje članaka na portalima i u tiskanim medijima. Rad s klijentima uključivao je nastavak tretmana s postojećim klijentima, a u tretman su uključeni i novi klijenti.